

Gen Bin Tagisi Jon da Mandagit

But piso gen

Jon unun pandet 12 kabikon nani kindi. Amin da Jon do Yesu da butdasi galak tan imgut amin unun yan nandan. Unun Jon dagan 1 Jon, 2 Jon ae 3 Jon gat ae Panalon Abi gat kisi mandagit.

Jon da Yesu pi masi masimi morapmi agit unun kisi dima mandagit do yosok. Mani Yesu unun asi Mesaia, Pin kop da minat aminyo yokwikon ban timido manjigit amin, yan nandanen do pi madep diwari agit unun ban gin mandagit.

Gen Bin Tagisi on mandagit gwan Jon da Yesu do yan yosok, “Pin kop dakon Gen da amin daganek amin nin da binapmon egipgut.” Jon da minat aminyo da Yesu Pin kop dakon Monji yansi nandan gadan imni do nandanek mandagit. Jon da Yesu nandan gadan iman amin unun egip egip teban abidokdan yansi nandanek mandagit (20.31 do koki).

Jon papiakon yo diwari pindakgaman unun yan: Minat aminyokon yo morap ton unun ban timigek Yesu da tilak gen yagit unun ban mandagit. Do mirim, ae pakbi, ae bret, ae ten teni, ae wain obi, ae sipsip kila amin unun dakon gen pindakgaman.

**Gen da amin daganek amin
bikbigon egipgut**

(Kilapmi 1)

Gen egip egipmi ton da amin dagagit

¹ Yo morap dima altanakwa wasok wasogikon Gen unun egipgut. Gen unun Pinƙop gat egipgumal, ae Gen iyi Pinƙop unun. ² Unun kalipsigwan yo morap dima altanakwa Pinƙop gat egipgumal. ³ Pinƙop da unun Gen nan gin yo morap kisisi wasan mudagit. Kosit njwakwari kindakon da yo kinda dima noman tagit. ⁴ Iyi unun egip egip dakon malunsi egipgut. Unun egip egip da amin tenƙenƙen yomgut. ⁵ Anakwan unun tenƙenƙen da pilin tukgwan tenƙenƙenban pilin tuk da dima aban kimagit.

⁶ Pinƙop da amin kinda yabekban apgut, unun mani Jon. ⁷ Unun da abin amin kisisi geni nandan iminek tenƙenƙen nandan gadan imni do tenƙenƙen dakon but piso gen yagit. ⁸ Jon iyi tenƙenƙen dima. Unun da tenƙenƙen dakon but piso gen gin yagit. ⁹ Tenƙenƙen bamisi unun miktimon pinjek minjat amin morapyo tenƙenƙen yomisak.

¹⁰ Gen unun miktimon pin egipgut. Miktim gat ae yo morap miktimon ton unun iyi wasagit, mani miktimon ekwan miktim amin da nianen amin kinda yan dima kanba pisagit. ¹¹ Iyi da kokupmon apban dabini da dima abidawit. ¹² Mani amin morap not an iminek mani nandan gadan imgwit amin, unun amin Pinƙop dakon monji gwayonisi ani do yagit. ¹³ Unun men datyo da yawikon da dima altawit. Ae amin da galak togon da dima. Pinƙopmon da altawit.

1:1: Jn 17.5; 1Jn 1.1-2; PA 19.13   **1:3:** 1Ko 8.6; Kol 1.16-17; Ibr 1.2   **1:4:** Jn 5.26   **1:5:** Jn 3.19   **1:6:** Mt 3.1; Lk 1.13-17,76
1:9: Jn 8.12   **1:13:** Jn 2.11; 3.3-6; 1Pi 1.23

14 Gen unun amin daganban nin gat egipguman. Egakwan Dat da monji kalonji yabekban pigit unun dakon tilimni kagiman. Nandan yawot ae anpak bamisi unun aminon tugagit. 15 Unun dakon mibili Jon da madepsi yan tidahek amin yan yoyigit, “Nak unun amin dakon mibilni do yan kili dayigim, ‘Unun amin nak da bunon abisak, mani nak dima altanapbo kilisi egipgut, do nak nwapmandak.’ ”

16 Nandan yawot unun aminon tugagit da tosok, do nin kisisi gildari gildari panpuluganakwan gisami ton ekwaman. 17 Nido Pinjok da Moses iyinban gen teban nimgut, mani nandan yawot gat ae anpak bamisi unun Yesu Kristokon da apgut. 18 Pinjok unun amin kinda da dimasi kagit. Mani Monjisi kalonji, Datni da kapmatjok egisak, unun da Pinjok dakon mibili kili noligit.

Jon telagi pakbi sogok da gen yagit

(Mt 3.1-12 ae Mk 1.7-8 ae Lk 3.15-17)

19 Juda amin Jerusalem egipgwit unun da mukwa sogok amin ae Liwai amin yabekba Jonon kin yan iyiwit, “Gak nianen amin kinda?”

20 Yanba Jon da iyi dakon mibilni dima ankisibigit. Yan tentenank yan yoyigit, “Nak Kristo dima.”

21 Yanban iyiwit, “Yan kan gak namin? Gak Elaija bo?”

Yanba yoyigit, “Dima.”

Aeni iyiwit, “Gak kombi amin unun apjak do jomjom aman, unun bo?”

Yanba yoyigit, “Dima.”

²² Yanban iyiwit, “Gak namın? Gak da gen kobogi niyinbi kin amin yabekba abıman yoyino. Gak gaga do namın yan yosol?”

²³ Iyinba Jon da kombi amin Aisaia da kalipsigwan gen kind a yagit unun da arıpmo yan yoyigit,

“Nak amin kind a miıtm amin da arıpmi dima egıpmi timon da yan tidanek yan yosot, ‘Amin Tagi dakon kosit yulba kilegisi asak.’”

²⁴ Parisi amin da unun amin yabekba apgwit.

²⁵ Unun amin da Jon sanbenek yan iyiwit, “Gak Kristo dima, ae Elaija dima, ae unun kombi amin dima kan, nido amin telagi pakbi soı yomisal?”

²⁶ Yan yanba Jon da yan yoyigit, “Nak amin pakbisi ban telagi pakbi soı yomisat, mani amin kind a ji da bikbigon akdak, unun amin ji dima nandan iman. ²⁷ Unun nak da manjikon noldak. Nak yombem yokwi da kandap gwıl napni tagi dima wıtdalgen.”

²⁸ Jon gat gen yan nandat awit unun Betani kokupmon Jodan Pakbi usugap tet unudon awit. Jon unudon egek amin telagi pakbi soı yomgut.

Yesu unun Pinıkop dakon Sipsip Monııni

²⁹ Gildat kind a do Jon da Yesu iyikon opban kanek yan yagit, “Kabit, on Pinıkop dakon Sipsip Monııni. Unun miıtm amin dakon diwarini wiririkdak. ³⁰ On amin do nak kili dayigim,

‘Amin kind a nak da buıon abısak unun da nak si nıwapmandak, nido nak dima altanapbo kilisi egıpgut.’ ³¹ Nak naga dima nandan imıum, mani

1:23: Ais 40.3

1:27: Jn 1.15

1:29: Ais 53.6-7; 1Pi 1.18-19

1:30: Jn 1.15

Israel amin kabi da unun amin kan nandanjo ani do anek telagi pakbi son yominek apgum.”

³² Jon yan tentenanekek aeni yagit, “Nak kanapbo Telagi Wup kinarim da miktimon pan unun da tilak Kwen Kokup da Yesukon pigit. ³³ Nak naga unun amin dima nandan ingum. Mani Pin kop da nak telagi pakbi son yoben do yabegek yan nayigit, ‘Gak kanbi Telagi Wup amin kinda da kwenon pin yikban kan yan nandaki, unun amin da amin Telagi Wup nan telagi pakbi son yomdisak.’ ³⁴ Unun amin nak naga kagim, do yansi dayisat, unun amin unun Pin kop dakon Monji.”

Yesu wasaneke pan detni timikgit

³⁵ Gildat kinda do Jon gat pan detni bamori gat unudon gin akgwit. ³⁶ Agek Yesu obinakwan kanek yan yoyigit, “Kabit, on Pin kop dakon Sipsip Monin!”

³⁷ Jon da gen unun yanban nandaneke pan detni bamot Yesu yolgimal. ³⁸ Yolakwal Yesu da tobil pindagek yan yoyigit, “Yo ninan wisamal?”

Yanban yan iyigimal, “Rabai, gak dukon egisal?” (“Rabai” unun gen dakon mibili unun “Yoyindet.”)

³⁹ Yan yanbal Yesu da yoyigit, “Jil abin konjil.”

Yan yanban kin yutni kagimal. Kanek pilindo 4 kilok agit do Yesu gat egipgwit.

⁴⁰ Amin bamot Jon dakon gen nandaneke Yesu yolgimal, kinda mani Andru unun Saimon Pita dakon padige. ⁴¹ Andru Yesu yipmanek unudon gin Saimon wisin kan yan iyigit, “Nin Mesaia kili kaman.” (“Mesaia” dakon mibili unun “Kristo”).

⁴² Yan iyinek abidan anan Yesukon kin altanbal Yesu da Saimon kanek yan iyigit, “Gak Saimon, Jon dakon monji. Bunon amin da Sipas yan gayini.” (“Sipas” unun dakon mibili unun “Pita*”)

Yesu da Pilip gat Nataniel gat yan yomgut

⁴³ Wisa dagokdo Yesu Galili Provinskon kik do anek Pilip kan kwan yan iyigit, “Abin nak nol.”

⁴⁴ Pilip unun Betsaida kokupmon nani, Andru gat Pita gat dakon kokup isalni. ⁴⁵ Pilip unun kin Nataniel kan kwan yan iyigit, “Moses da gen teban papiakon amin kinda do gen mandagit, ae kombi amin da gen mandawit, unun amin kili kan kwaman. Unun Yesu, Nasaret kokupmon amin, Josep dakon monji.”

⁴⁶ Yanban Nataniel da iyigit, “Yo tagi kinda Nasaret kokupmon tagi dima altogi nandisat.”

Yanban Pilip da yan iyigit, “Abinek ka.”

⁴⁷ Yesu da Nataniel apban kanek Nataniel do yan yagit, “Kabit, Israel amin bamisi kinda abisak. Unun amin topni minisi.”

⁴⁸ Yanban Nataniel da Yesu yan iyigit, “Nian anek nak dakon mibilno nandisal?”

Yan yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, “Pilip dima yan gaminakwan gak pik kindap mibilon yigaki kili gandat.”

⁴⁹ Nataniel unun gen nandanek yan kwok yan agit, “Yoyindet, gak Pin kop dakon Monji. Gak Israel amin dakon Kila Amin Madep.”

1:42: Mt 16.18 * **1:42:** Nin da genon ‘Pita’ dakon mibili unun ‘Tip.’ **1:45:** GT 18.18; Ais 7.14; 9.6; Jer 23.5; Esi 34.23 **1:49:** Mt 14.33; 16.16; Mk 3.11

⁵⁰ Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da gak pik kindap mibilon yikbi gandat yan gayiko unun do anek nandan gadan namisal. Don unun si yapmanek wasok nwanwarisi pindatdisal. ⁵¹ Nak asisi gayisat, don Kwen Kokup wital kinakwan kokdisal. Kanaki Pin kop dakon anelo kabi da Amin Dakon Monjikon wikwan pangin akdan.”

Yesu man madepni pidanbisi yan koni do wasok tapmimi ton agit

2

(Kilapmi 2–4)

Yesu da yanban pakbisi da wain dagawit

¹ Pi agak bamori mudanakwal Kana kokup, Galili miktimon minjat pakpak kinda dakon sonok madep kinda awit. Aba Yesu dakon menji da kin pindakgit. ² Yesu gat pandet kabini gat kisi yan yoba opba unun minjat pawiron kisi egipgwit. ³ Egek wain nan mudanba Yesu menji da yan iyigit, “Wain kili mudan.”

⁴ Yanban Yesu da iyigit, “Men, gak da nak diwat dima nayiki. Abisok unun nak dakon bisap dima.”

⁵ Yanban menji da oman amin yan yoyigit, “Yo kinda do dayinban kan unun ani.”

⁶ Pakbi tibit madep daman 100 lita da tilak tip ban wasanbi 6 kabi yan tawit. Juda amin da anpakni yolek Pin kop da dabilon kilek tok do unun pakbi tibit ban kolen son son ani do tawit.

⁷ Yesu da oman amin yan yoyigit, “Ji pakbi kolen tibirikon tagalba pikwan.” Yoyinban yan aba genikon win tugawit.

⁸ Yan aba yoyigit, “Ji diwari kolen panpan jap noknok kila aminon pankit.” Yoyinban panki ingwit.

⁹ Pakbisi da wain dagagit do jap noknok kila amin da ankilik kok do nan nandaban galagisi agit. Oman amin pakbi kolewit unun da Yesu da yo agit unun kawit, mani kila amin dima kagit, do wili minat pagit unun yan iban ¹⁰ opban yan iyigit, “Mibiltok wain galagisi yomno morapmi nanakwa, don wain isaliban yomno non. Kositnin yan tosok, mani gak wain tagisi pankutnanbi tan ban bujon don yomisal.”

¹¹ Unun wasok tapmimi ton Yesu da Kana kokup Galili miktin unudon mibiltoksi wasanek agit. Yan anek tilimni yolnban pandetni da unun kanek nandan gadan ingwit.

¹² Yesu Kana kokup yipmanek menji gat padige kabi gat ae pandet kabini gat Kapaneam kokupmon kin unudon gildat kabi kinda egipgwit.

Yesu da Telagi Yut Madepmon monej ilit pi awit amin yolgit

(Mt 21.12-13 ae Mk 11.15-17 ae Lk 19.45-46)

¹³ Juda amin dakon Yapyap Bilak kapmat tanakwan Yesu Jerusalem kigit. ¹⁴ Kin Telagi Yut Madep unun da nagalgwan pigi pindakban amin monej ilit pi awit. Amin diwari unun bulmakau, sipsip ae minam ban monej ilit pi awit. Anakwa amin diwari da tamonikon yigek monej kulabik aba pindakgit. ¹⁵ Yan pindagek nap diwat diwat

timigek unun ban amin ae bulmakau ae sipsip kisi baljan yolban telagi yut yipmanek wanja abigiwit. Yan anek Rom dakon monej ban Telagi Yut Madep dakon monej kulabik an an awit amin dakon monejni wiririkban kinakwa tamoni panjobigit. ¹⁶ Anek minam ban monej ilit pi awit yan yoyigit, “Minamji timik wanja panjabigit! Ji da kulabik aba Datno dakon yut monej ilit tamo yombem dima asak!”

¹⁷ Yanban panjetni da gen kinda Pinjop da pa-piakon tosok unun do nandawit. Gen unun yan tosok:

“Gak dakon yut do galagisi nandisat, unun do anek unun yut da tagisi tosak do pini asat.”

¹⁸ Juda amin da yo agit unun kanek yan iyiwit, “Ni wasok tapmimi ton kinda nan nolinbi kanek gak yan mudan gaminbi da unun yo asal yan gandanen?”

¹⁹ Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “On telagi yut tuwilba gildat kapbi da butgwan nak da kaluk witjikdisat.”

²⁰ Yanban Juda amin da yawit, “Nin bilak 46 kabi da butgwan telagi yut on agimanj. Gak da gildat kapbi dogin witjik do yosol, ma?” ²¹ Mani telagi yut unun iyi dakon giptim do yagit. ²² Don Pinjop da Yesu kimoron nan aban pidagit unun bisapmon panjetni da gen unun yagit unun do nandawit. Anek Pinjop dakon gen gat ae Yesu da gen yagit kisi do nandaba bamisi agit.

Yesu da amin morap kisi dakon mibilni nandan mudosok

²³ Yesu Yapyap Bilagon Jerusalem kokup papmon egipgut bisapmon amin morapmi da wasokni tapmimi toj madepsi aban pindagek nandan gadan imgwit. ²⁴⁻²⁵ Mani Yesu da mibilni nandan mudagit, do but unun do dima yopgut. Amin kinda da amin dakon mibilni iyindetjak do dima nandagit, nido iyi amin dakon butni kili pindak mudagit.

3

Yesu Nikodemus gat gen yagimal

¹ Parisi amin kinda egipgut mani Nikodemus. Unun Juda amin dakon kila amin kinda. ² Unun amin kalbi kinda Yesukon kin altan iminek yan iyigit, “Yoyindet, amin kinda Pin kop gat gadat gadat dima asak tam, gak da wasok tapmimi toj asal unun aripmi dima aban. Do gak yoyindet kinda Pin kopmon da apgul yan nandan gamaman.”

³ Yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, “Nak asisi gayisat, amin kinda aeni dima altosak kan, Pin kop dakon Amin Kila Agakni aripmi dima kosak.”

⁴ Iyiban Nikodemus da iyigit, “Amin pelan kili abi kinda da nian anek aeni altosak? Menji da butgwan pigeke aeni tagi altosak?”

⁵ Yanban Yesu da iyigit, “Nak asisi gayisat, amin kinda pakbi ae Telagi Wupmon dima altosak kan, Pin kop da Amin Kila Asagon aripmi dima pigisak.

⁶ Aminon da altanbi unun amin, ae Wupmon da

altanbi unun wup. ⁷ Gak aego altoki dosi gayit unun do dima wiripdakgi. ⁸ Mirim unun galaktokni yolek dukwan dukwan tagini kisak. Wuwigi nandaman mani dukwan da abisak ae dukwan kisak unun dima kan pisoman. Amin morap Wupmon da alton unun yan gin.”

⁹ Yanban Nikodemus da iyigit, “Unun nianon da noman toni?”

¹⁰ Yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Gak Israel amin dakon yoyindet kindi da yo morap on dima nandabi pisosok, ma? ¹¹ Nak asisi gayisat, nin yo si nandaman unun do yoman, ae yo si pindakgiman unun do yan tentenok aman. Mani dayino ji gen unun timit do dima galak ton. ¹² Nak miktimon yo ton unun do dayiko nandaba bami dima asak. Yan an do Kwen Kokupmon yo ton unun do dayiko niansi anek nandaba bami asak? ¹³ Amin kindi da Kwen Kokup dimasi wigigit. Amin Dakon Monji Kwen Kokup da pigit unun dagin wigigit. ¹⁴ Kalip Moses da miktim kibiri timon tunon amin anenakgit, yan gin amin da Amin Dakon Monji anenotdan. ¹⁵ Anenakba nandan gadan imni amin unun kisisi egip egip dagok dagogi mini abidokdan.

¹⁶ “Pinjok amin miktimi miktimi ekwan unun do but dasi galak tan yominek Monji kaloni yomgut. Unun do nandan gadan imni amin Tipdom do amin dima ani. Egip egip dagok dagogi mini do amin ani. ¹⁷ Pinjok da Monji minat aminyo anpakni kokwin anek gen pikon yopjak do miktimon dima yabekgit. Yokwikon ban timitjak do yabekban

pigit. ¹⁸ Monji nandan gadan iman amin unun kobogi yokwi dima timitni. Mani nandan gadagi mini amin unun Pin kop dakon Monji kalonji dakon mani dima nandan gadan iman, do kobogi yokwi timitni dakon yan dagok kili anyobi. ¹⁹⁻²⁰ Kobogi yokwi timitdan dakon mibili unun yan; Ten tenji da miktimon ten tenjan ban amin da anpakni yokwi noman toni do pasalek ten tenji manji iminek pilin tuk do galak tawit. ²¹ Mani gen bami panek egisak amin unun ten tenikon abisak. Abinek ten tenikon egakwan amin da kanba Pin kop da anpulugan ban anpak tagisi asak.”

Jon da Yesu dakon mibili yan ten tenagit

²² Unun da kwenon Yesu gat pan detni gat Judia miktimon kiwit. Pan ki pan detni gat egek amin telagi pakbi son yomgut. ²³ Anakwan Jonyo kisi amin telagi pakbi son yomgut. Aion kokupmon pakbi morapmi tawit do amin unudon apba telagi pakbi son yomgut. Aion unun Salim kokup da kapmatjok toso. ²⁴ (Unun bisapmon Jon dam tebanon dima yipbi.)

²⁵ Unun bisapmon Jon dakon pan detni gat ae Juda amin kind a gat gen emat awit. Ni kosiron da pakbi son ek Pin kop da dabilon tagi kilek togi yan do gen emat awit. ²⁶ Anek Jon dakon pan detni da kin Jon yan iyiwit, “Yoyin det, amin unun Jordan Pakbi teri kind a gak gat egek mibilni yan bi nandagiman, abisok amin kisisi da unun aminon kwa telagi pakbi son yomisak.”

²⁷ Yanba Jon da yan yoyigit, “Piŋkop Kwen Kokup egisak unun da amin kinda do pi kinda dima imisak kan tagi dima asak. ²⁸ Nak kalip gen yagim unun disi nandan, unun yan: ‘Nak Kristo dima. Piŋkop da nak yabekban mibiltan iminek abisat.’ ²⁹ Wili kinda da minat kinda pasak kan, minat unun iyi do pasak. Panakwan wili dakon notni da agek mirak yopmanek geni nandanekek kisik kisik asak. Abisok kisik kisik da nak da buron tugosok. ³⁰ Unun dakon man da wukwisi tosak, anakwan nak dakon man da pinbi tosak.

³¹ “Amin kwen da pigit unun da amin morap kisi yapman mudosok. Miktim amin unun on miktim dakon, ae nandak nandakni unun on miktim dakon. Amin Kwen Kokup da pigit unun da amin morap kisi yapman mudosok. ³² Unun da yo morap pindak nandanyo agit unun do yan tenjenok asak, mani amin da nandaba bami dima asak. ³³ Geni do nandaba bami asak amin unun Piŋkop da gen bami yosok yan nandan gadan. ³⁴ Amin unun Piŋkop da yabekban apgut unun Telagi Wupni tagapmisok dima, tugok tugogisi tan imisak, do Piŋkop dakon gen yan tenjenosok. ³⁵ Dat da Monji but dasi galak tan iminek yo morap kilani asak do unun da kisiron yopgut. ³⁶ Amin morap Monji nandan gadan iman unun amin egip egip dagok dagogi mini abidon. Mani amin morap Monji dakon gen dima guramikgan unun amin egip egip dima abidoni. Piŋkop dakon butjapni unun aminon toktogisi tosak.”

3:28: Mt 11.10; Jn 1.20   **3:31:** Jn 8.23   **3:32:** Jn 3.11   **3:35:** Mt 11.27; Jn 5.20   **3:36:** Jn 3.16-18; 1Jn 5.12

4

Yesu da Samaria miɲat kindā gat gen yaɣimal

¹⁻² Yesu da amin telagi pakbi son yoban paɲdetni morapmisi awit, yaɲ Parisi amin da gen bini nandawit. Jon da paɲdet timikgɪt dakon tilakni unun yapgut yaɲ amin da yaɲba nandawit. (Yesu iyi telagi pakbi dima son yomgut, paɲdetni da son yomgwit.) ³ Yesu da Parisi amin da gen bino kili nandanɲ namenɲ yaɲ nandanɲek Judia Provins yipmanɲek tobiɲ aeni Galili Provinskon kigɪt. ⁴ Galili kɪk do Samaria Provins binap naɲ kigɪt.

⁵ Kiɲ Samaria dakon kokup pap kindā mani Sika unudon kiɲ altagɪt. Sika unun da kapmatjok miɲtim tim kindā tosok, unun miɲtim tim kalipsigwan Jekop da monji Josep do imgut. ⁶ Pakbi gapma kindā Jekop da kalip wayikgɪt unun miɲtimon tagɪt. Gildat binap anɲakwan Yesu kosit agipgut do warari nandanɲek unun pakbi gapma da ilenikɲon yik yawokgɪt. ⁷ Yik yawogakwan Samaria miɲat kindā pakbini kolek do apgut. Apban Yesu da yaɲ iyigɪt, “Pakbi tagɪ koleɲ nabi nokenɲ?”

⁸ (Paɲdetni jap yum do kokup papmon kili kiwit.)

⁹ Yaɲban Samaria miɲat da Yesu yaɲ iyigɪt, “Gak Juda amin kindā, ae nak Samaria miɲat kindā, do nido pakbi nabi noko yaɲ nayisal?” (Miɲat unun mibiɲi yaɲ do yagɪt, Juda amin da Samaria amin gat not dima anɲek egipgwit.)

¹⁰ Yaɲban Yesu da iyigɪt, “Gak Piɲkop da but galak yo amin do isal yomisak unun nandisal tam, ae namɲn da pakbi nabi noko yaɲ gayik unun

---

4:1-2: Jn 3.22   **4:5:** WW 33.19; Jos 24.32   **4:9:** Esr 4.1-5

4:10: Jn 7.37-38; PA 21.6

nandisal tam, iyinbi unun amin da pakbi egip egipmi tonj tagi gaban.”

¹¹ Yanban minat da yan iyigit, “Amin tagi, gak pakbi tibitgo mini, ae pakbi gapma unun dubagi. Do gak pakbi egip egipmi tonj unun dukon nan anapbi? ¹² Babiknin Jekop da pakbi gapma on nin do nimgut. Jekop iyi gat ae monjini gat on gapmakon pakbi kolen nawit, ae bulmakau sip-sipyoni gat kisi nawit. Gak da Jekop yapmandal, ma?”

¹³ Yanban Yesu da iyigit, “Amin morap on pakbi nanek ae pakbi do akdan. ¹⁴ Mani nak da amin kinda do pakbi ibo nosak kan, ae pakbi do dima akdisak. Nak da pakbi iben unun da butnikon pakbi dabil kinda mudok mudogi mini tanj imdisak. Pakbi dabil unun da egip egip dagok dagogi mini imdisak.”

¹⁵ Yan yanban minat da Yesu yan iyigit, “Amin tagi, unun pakbi nam. Nabi nanek pakbi do dima aken. Anek bunon pakbi kolek do idon sanbenek dima apben.”

¹⁶ Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak kin ego iyinbi tobil apjil.”

¹⁷⁻¹⁸ Yan yanban iyigit, “Nak eno mini.”

Yanban Yesu da iyigit, “Gak kalip amin pan kwinit abi kosiri 5 agit, da abisok amin yikgamal unun ego dima. Gak eno mini yan bamisi yosol.”

¹⁹ Yanban minat da yan iyigit, “Amin tagi, gak kombi amin kinda yan gandsat. ²⁰ Samaria amin nin dakon babiknin on ilenon Pinjok gawak

imgwit. Mani Juda amin ji da yan yon, Jerusalem gin kinjek Pinjkop gawak imnenj kan tagisi.”

²¹ Yanban Yesu da iyigit, “Minjat, nak gen gayisat unun nandabi bami asak. Bisap kinda apdisak, unun bisapmon Dat gawak imim unun on ilejon dima tokdisak, ae Jerusalemyo kisikon dima tokdisak. ²² Samaria amin ji Pinjkop dakon mibili pakyanji dima nandanjek gawak iman. Amin yokwikon ban timit timit dakon kosit unun Juda amin ninon tosak do yanbi, do nin Pinjkop bamisi nandanjek gawak imaman. ²³ Mani bisap kinda apjak, ae kili abik, unun bisapmon amin Telagi Wup da tapmimon da, ae anpak bamisikon da Dat gawak imdan. Dat da unuden amin da gawak imni do galak tosok. ²⁴ Pinjkop iyi unun Wup, unun do anjek gawak iman amin unun Telagi Wup da tapmimon da, ae anpak bamisikon da gawak imni kan unun kilegisi.”

²⁵ Yan yanban minjat da Yesu yan iyigit, “Mesaia, mani Kristo yan iyan, unun don apjak yan nandisat. Unun da abinj yo morap niyinj panjenjen an mudokdisak.”

²⁶ Yanban Yesu da iyigit, “Nak gak gat gen yomak nak unun amin mani.”

²⁷ Yesu gen yan yanakwan unudon gin pandetni da tobil abinj kanba Yesu minjat kinda gat gen yanbal pindagek wiripdakgwit. Mani “Gak yo nido galak tosol?” bo “Nido on minjat gat gen yomal?” yan kinda da Yesu dima iyiwit.

4:22: 2KA 17.29-41; Ais 2.3; Ro 9.4-5   **4:24:** Ro 12.1; 2Ko 3.17; Pil 3.3   **4:26:** Mk 14.61-62

²⁸ Anjakwa miñat unun pakbi tibitni yipmanek tobil kokup papmon kinjek amin yan yoyigit, ²⁹ “Ji abin amin kind a koni. Unun amin da yo morap kalip agim unun nayin mudak. Unun Kristo bo?”

³⁰ Yoyinban kokup pap yipmanek Yesukon apgwit.

³¹ Kosiron abinjakwa panjetni da Yesu yan iyiwit, “Yoyinjet, gak jap di na.”

³² Mani yan yoyigit, “Nak japno ton, unun jap dakon mibili ji dima nandan.”

³³ Yoyinban panjetni da notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Amin kind a da jap panabin imik bo?”

³⁴ Yanakwa Yesu da yan yoyigit, “Pinkop nak yabekban pigim unun dakon galaktokni yolek pi namgut unun an mudoken unun da japno asak.

³⁵ Ji da yan yon, ‘Kane k 4 kabi mudanakwan jap pakpaki.’ Mani nak da yan dayisat, ji sintanek jap pi do pindak mudoni. Jap morap unun kili bami tan mudan. ³⁶ Jap bami pakpak amin unun tomni timikdak. Jap bami panmuwukdak unun egip egip dagok dagogi mini do panmuwukdak. Yan do, jap kwaot kwaot amin gat ae jap bami pakpak amin gat kisi da kisi kisi tagi anjil. ³⁷ Yan do, gen kind a yon unun bami, ‘Amin kind a da jap kwaokdak, ae kind a da bami pasak.’ ³⁸ Ji pigaga kind a pi dima awiron jap bami pani do nak da yabekgim. Amin da pi madepsi awiron ji da pini dakon bami pan.”

³⁹ Miñat da, “Unun amin da yo morap kalip agim unun nayin mudak” yan yanban nandanek Samaria amin morapmi unun kokup papmon nani da Yesu nandan gadan ingwit. ⁴⁰ Yan awit do Yesukon abinek “Gak nin gat egipnen” yan iyinba

gildat bamori unun kokupmon egipgwit. ⁴¹ Egek amin morapmisi Yesu iyi dakon geni nandanek nandan gadan imgwit. ⁴² Anek minat yan iyiwit, “Gen yanbi nandanek nandan gadan imaman. Mani unun dogin dima. Nin da nin iyi dakon gen nandanek yansi nandaman, unun amin asi miktim amin morap yokwikon ban timit timit amin yan nandaman.”

Yesu da amin madep kinda dakon kila amin dakon monji anmilip agit

⁴³ Yesu unun gat gildat bamori egi mudanek unun kokup yipmanek Galili Provinskon kigit. ⁴⁴ Yesu iyi gen kinda yan yagit, “Kombi amin kinda iyi da miktimon amin da dima nandaba wikwan iman.”

⁴⁵ Galili amin unun kisi Yapyap Bilak bisapmon Jerusalem kokup papmon egek Yesu da yo morap agit unun pindak nandanyo awit, do Yesu unun Galili kin altanakwan but galagon da abidawit.

⁴⁶ Yesu aeni Galili miktimon Kana kokupmon kigit. Kalip unun kokupmon unun da wasok aban pakbisi unun da wain dagagit. Kana kokupmon kila amin madep dakon kila amin kinda egipgut. Monji Kapaneam kokupmon sot agit. ⁴⁷ Unun kila amin da Yesu Judia yipmanek Galili abik unun dakon geni nandanek Yesukon kinnek monji sot an pali kimot do agit unun anmilip asak do bisit tebai iyigit.

⁴⁸ Iyiban Yesu da yan iyigit, “Ji wasok tapmimi ton mibili mibili dima pindatni kan, nandan gadat dima akdan.”

⁴⁹ Yanban kila amin da yan iyigit, “Amin tagi, monjino dima kimagakwan tepmi piki.”

⁵⁰ Yanban Yesu da iyigit, “Gak kiki. Monjigo egipdisak.”

Yanban kila amin Yesu da gen yagit unun do nandaban bami aban tobil kigit. ⁵¹ Tobil kinakwan pi monjini da apba kosiron domdom anek yan iyiwit, “Monjigo sot yipmak da tagi egisak.”

⁵² Yanba yoyigit, “Ni bisapmon sotni yipman dek?”

Yanban iyiwit, “Apma gildat tobil do 1 kilok giptimi kindap sogit unun yawokgit.”

⁵³ Yanba datni da yan nandagit, apma unun bisapmonsia Yesu da yan nayigit, “Monjigo egipdisak.” Yan nandanek iyi gat ae amin kabini yutnikon egipgwit unun gat kisi nandan gadat awit.

⁵⁴ Yesu Judia yipmanek Galili kin wasok tapmimi ton unun aban kosit bamot agit.

Yesu da Pin^{kop} gawak imim bisap madepmon amin yoyin dekit (Kilapmi 5–10)

5

*Yesu da Betesda Pakbi Idapmon amin kindan
anmilip agit*

¹ Egi don Juda amin dakon jap noknok bisap madep kindan alnanakwan Yesu Jerusalem kigit.

² Jerusalem kokup papmon pakbi idap kindan tosok, Ibru genon da Betesda yan yon. Unun pakbi

ıdap tıp dam madep dakon wigat kında mani Sip-sip Wigat unun da kapmatjok tosook. Pakbi ıdap ılenıkon yik nandat yut 5 yan ton. ³⁻⁴ Unun yik nandat tamokon sot amin morapmi egıpgwit: dabilı mini amin, ae kandapmi yokwi amin, ae kidari alek tanbi amin kisi egıpgwit. ⁵ Amin kında egıpgut unun sotni tan imınakwan gin egakwan bilak 38 agit. ⁶ Yesu da unun amin pagakwan kanek sot kilisi agit yan nandanek iyigit, “Gak giptingo kilek tosak do nandısal?”

⁷ Yanban sot amin da kobogi yan iyigit, “Amin tagi, pakbi da wayın asak bısapmon amin kında da nak anpulugan pakbi ıdapmon abigi dima nepmandak. Nak pigik do anapbo amin diwari da nwapmanek pigi pigi an.”

⁸ Yanban Yesu da iyigit, “Gak pidan yalıı potgo timıgek kosıt agıp!” ⁹ Gen yan iyınakwan unudon gin amin unun gıptimi kilek tanban yalıı potni timıgek kosıt agıpgut.

Yo unun Sabat bısapmon altagıt, ¹⁰ do Juda amin da kilek tagıt amin yan iyıwit, “Abısok unun Sabat bısap. Gak gen teban yapmanek yalıı potgo timıgek agısal.”

¹¹ Yanba yan yoyigit, “Amin unun nak anmılip ak unun da yan nayık, ‘Gak pidan yalıı potgo timıgek kosıt agıp!’ ”

¹² Yanban iyıwit, “ ‘Gak pidan yalıı potgo timıgek kosıt agıp!’ yan unun namın da gayık?”

¹³ Yesu amin morapmi da bıkbıgon da kılı kigit, do kilek tagıt amin unun namın da iyigit unun dima nandagit. ¹⁴ Don Yesu da Telagi Yut Madep da

nagalon pigeke amin unun kanek yan iyigit, “Nandaki, gak kilek tal. Yo yokwi sanbenek dima aki. Aki kan sot agil unun yapmanek yo jigisi da altan gamdisak.” ¹⁵ Iyınban amin unun kin Juda amin yan yoyigit, “Yesu da nak anmilip agit.”

¹⁶ Yesu unun Sabat bisapmon yo yan agit, do Juda amin da wasanek yo yokwi anıngwit. ¹⁷ Mani Yesu da yan yoyigit, “Datno yik nandari mini pi agit da anan obisak, ae nakyo kisi yan gin asat.” ¹⁸ Yesu Sabat dakon gen teban yapgut, ae unun gin dima, Pin kop unun naga dakon Datno yan yanek nak Pin kop gat arıp yan nandagit. Unun yagit do Juda amin da mibiltok anakba kimotjak do nandawit unun si yapmanek wagilsi anatan kimotjak yan nandaba teban tagit.

Pin kop dakon Monji unun yan dagok anıbi

¹⁹ Juda amin da yan nandanakwa Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Nak asisi dayısat, Monji unun iyi da nandak nandagon yo kind a arıpmi dima asak. Datni da yo asak unun kanek unun nan gin asak. Dat da pi asak, Monji kisi yan gin asak. ²⁰ Dat da Monji but dasi galak tan iminek yo morap asak unun Monji yolısak. Wasok agit unun si yapmanek Dat da wasok masi masimi yolınban ji unun pındagek tamtam yokdan. ²¹ Dat da amin kimakbi paban pıdanakwa egıp egıp yomısak, unuden gin Monji da namın amin do egıp egıp yom do nandısak unun iyi dakon galaktok yolek yomısak. ²²⁻²³ Dat da amin kind a dakon anpakni dima kokwinıkdak. Amin da Dat do man madep

5:18: Mt 26.4; Jn 7.1; 10.30
Ya 10.42; Pil 2.10-11; 1Jn 2.23

5:19: Jn 5.30

5:22-23: Jn 5.27;

imaan, yan gin Monji do man madep imni do anek amin kokwin agak pi kisi morap unun Monji do imin mudagit. Amin kinda Monji man madep dima imisak kan, Dat Monji yabekban pigit ununyo kisi man madep dima imisak.

²⁴ “Nak asisi dayisat, amin kinda nak dakon gen nandanek Dat yabekban pigim unun nandan gadan imjak kan, unun amin egip egip dagok dagogi mini abidosak. Unun amin gen pi tamokon dima atjak. Unun kimot yipmanek egip egip kili abidosok. ²⁵ Nak asisi dayisat, bisap kinda apdisak, ae kili abik, unun bisapmon amin kimakbi Pin kop Monji dakon gen nandanek egip egip abidokdan. ²⁶ Nido Dat unun iyikon egip egip tosok, do Monji kisi iyikon egip egip tan imjak do yan dagok agit. ²⁷ Monji unun Amin Dakon Monji egisak, do Dat da yan mudan iban gen kokwin asak. ²⁸ Nak da gen yosot unun do but morap dima ani. Bisap kinda apdisak, unun bisapmon amin morap kimakbi kokupmon pokgon unun Monji dakon gen nandanek ²⁹ wanga kin mudokdan. Anpak kilegi awit amin unun pidanek kalugi egipdan. Ae anpak yokwi awit amin unun pidanek gen kokwin tamokon kwa gen kokwin amin da pasilni do yoyikdisak.”

Amin diwarı kisi da Yesu dakon mibili yawit

³⁰ Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak naga da nandak nandagon yo kinda arıpmi dima aben. Datno dakon gen nandanek gen kokwin asat. Naga dakon galaktok yolek dima asat, Dat nak yabekgit

uñun dakon galaktok yoldat, do gen kokwin kilegi asat.

³¹ “Pi asat uñun jonigek naga do yan tenjenok aben kan, amin da nak dakon gen tagi dima nandan teban toni. ³² Mani amin kind a egisak uñunyo kisi nak da pi asat uñun jonigek yan tenjenok asak. Nak nandisat, gen yan tenjenok asak uñun bamisi yosok.*

³³ “Ji da amin yabekba Jonon kwa Jon da nak do yan kwok bamisi agit. ³⁴ Miktim amin kind a da nak dakon gen anteban asak uñun da yo madep dima asak. Mani ji yokwikon ban pulugan kini yan do Jon da yan kwok agit uñun do dayisat. ³⁵ Jon uñun lam kind a da yan sonjek tenjenagit. Ji bisap pisipmisok uñun dakon tenjeni do galak tawit.

³⁶ “Mani pi asat uñun yo kind a da jonigek nak do yan tenjenok asak uñun da Jon da yan kwok agit uñun yapmandak. Yo uñun pi morap Datno da an mudoken do namgut uñun. Uñun anapbo asi Dat da nak yabekban pigim uñun nandaba bamisi asak. ³⁷ Datno nak yabekban pigim uñun da iyi pi asat uñun jonigek yan tenjenok asak. Ji tekni bisap kind a dima nandawit, bo tomni bisap kind a dima kawit. ³⁸ Dat dakon geni ji dima abidon, nido amin yabekban pigit uñun dima nandan gadan iman. ³⁹ Pin kop da papiakon gen ton uñun da egip egip dagok dagogi mini niman ji yan nandan. Yando, ji pini tebaisi anek manjenek nandan kokwinik mudon. Uñun papia da nak do yan kwok asak, ⁴⁰ mani

---

* **5:32:** Yesu da Pin kop Datni do yosok. **5:36:** Jn 3.2; 14.11
5:37: Mt 3.17; Jn 5.32; 8.18 **5:39:** Lk 24.27

ji da egip egip dagok dagogi mini abidok do nagon ap do dimasi galak tonj.

⁴¹ “Nak amin da man madep namni do gen unjun dima yosot. ⁴² Mani nandan damisat, ji Pinjkop do but dasi dima galak tan iman. ⁴³ Nak Datno da manon apbo ji da nak dima abidonj. Mani amin kinda da iyi da manon apjak kanj, ji tagisi abidoni. ⁴⁴ Ji notji da man madep damni do nandanj, mani Pinjkop kalonji da man madep damjak do dima nandanj. Ji yan anek nianjon da nandanj gadat ani?

⁴⁵ “Nak Daron kinjek ji gen pikon depdisat yan dima nandani. Moses da ji panpulugosak yan nandanj teban tonj, mani dima. Moses da iyi gen pikon depdisak. ⁴⁶ Moses da nak do gen mandagit. Geni do nandaba bami asak tam, nakyoo kisi nandanj gadan nabam. ⁴⁷ Mani unjun gen mandagit unjun do nandaba bami dima asak, do nikon da nak dakon gen do nandaba bami asak?”

6

Yesu da amin 5 tausen do jap yomgut

(Mt 14.13-21 ae Mk 6.30-44 ae Lk 9.10-17)

¹ Don Yesu Galili Pakbi Idap teri kinda do wigigit. (Unjun pakbi idap mani kinda Taiberias.) ² Yesu da wasok tapmimi tonj anek sot amin panjkilek aban kawit, do amin morapmisi da bujon yolgwit. ³ Yolakwa Yesu ilejon wikwan pandet kabini gat yikgwit. ⁴ Unjun bisapmon Juda amin dakon Yapyap Bilak Madep kwanj tagit. ⁵ Yesu amin morapmisi apba pindagek Pilip yan iyigit, “On minjat amin kabi do bret dukon banj yumanj yomno

noni?” ⁶ (Pilip si anjekwalek kok do yan iyigit. Yesu unjun yan aken yan unjun iyi kili nandagit.)

⁷ Yanban Pilip da kobogi yan iyigit, “Nin monen 200 danari ban bret yuman yomno amin kalon kalon da bret jimjimjok kind aripmi dima timik timik agagi.”

⁸ Yanban pandetni kind a mani Andru, unjun Saimon Pita dakon padige, unjun da Yesu yan iyigit, ⁹ “Monjisok kind a oni unjun dakon bret timi 5 bali ban wasanbi unjun gat ae tap kilap bamori gat tan iman. Mani on minat amin morapyo do yomno aripmi dima asak.”

¹⁰ Yanban Yesu da yagit, “Yoyinba minat aminyo pabin yitni.” Unjun timon jon tim madep tagit. Wili 5 tausen yan da tilak pabin yikgwit. ¹¹ Yik mudanakwa Yesu da bret timigek Pinjok ya yan iyinek amin yikgwit unjun do yoban galaktokni da aripmon nawit. Ae tap kilap timigek yan gin agit. ¹² Jap nanba aripmi anakwa Yesu da pandetni yan yoyigit, “Jap diwat nan diwaran unjun kisi timik panmuwutni. Jimjimi kind a dima tan yokwi toni.” ¹³ Yan yoyinban bret timi 5 bali ban wasanbi nan diwarikgwit unjun yik madep 12 kabi similba tugawit.

¹⁴ Yesu da unjun wasok tapmimi ton aban kanek amin da yan yawit, “Asisi, Pinjok da kombi amin miktimon yabet do yagit oni.” ¹⁵ Amin da Yesu unjun kila amin madepnin egi nimjak do anteban anen yan nandanakwa Yesu da butni pindak mudagit, do yopmanek iyi gin tobil ilenon wigigit.

Yesu pakbi idap kwenon baman baman kigit
(Mt 14.22-33 ae Mk 6.45-52)

¹⁶ Pilin pilindo panjetni pakbi idapmon pigiwit.
¹⁷ Anakwa pilin tanakwan Yesu dima opban kan iyig
gin bot kindakon wigek Kapaneam kokupmon kik
do pakbi idap binap nan kiwit. ¹⁸ Kinakwa mirim
madepsi anakwan pakbi madepsi tamalikit.
¹⁹ Anakwan panjetni pakbi wayigek 5 bo 6 kilomita
da tilak kinjek kanakwa Yesu pakbi idap kwenon
baman baman bot da kapmatjok opban kanjek
pasalgwit. ²⁰ Pasalba Yesu da yan yoyigit, “Nak da
naga obisat. Ji dima pasolni.” ²¹ Yan yanban
Yesu boron wisak do but galaksi nandawit.
Boron wikwan unun bisapmon gin kokup kik
do nandawit bot unudon akgit.

Amin da Yesu wisiwit

²² Gildat kinda do minjat amin kabi madep pakbi
idap teri kinda do egipgwit unun sigin egipgwit.
Egek yan nandawit, apma bot kalonji kinda gin
tagit, mani Yesu unun boron panjetni gat dima
wigiwit. Panjetni dagin wigek kiwit. ²³ Yan nan-
dajek egakwa bot diwar Taiberias kokup da apg-
wit. Abinj Amin Tagi da bret gisamigek yoban
nawit, unun kokup da kapmatjok panabinj akgwit.
²⁴ Anakwa amin da Yesu gat panjetni gat dima
ekwan yan pindakgwit, do bot timigek Kapaneam
kokupmon Yesu wisinj kok do kiwit.

Yesu unun Kwen Kokup dakon bret

²⁵ Kin pakbi idap teri kinda Yesu kanakwan yan
iyiwit, “Yoyindet, gak ni bisapmon idon abil?”
²⁶ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Asisi dayisat,
ji bret dabo nanjek butji tugawit unun do anjek

nak wisin anan oben. Wasok tapmimi ton doliko pindagek unun tilak dakon mibili nandawit, unun do anek dima oben. ²⁷ Ji jap tan yokwi togì pak do pi dima ani, egip egip dagok dagogì mini dakon jap unun pak do pi ani. Jap unun Amin Dakon Monji da damdisak. Yan asak do Pinjkop Dat da tilak agit.”

²⁸ Yanban iyiwit, “Nin niansi anek Pinjkop dakon pi anen?”

²⁹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Pinjkop dakon pi unun yan: Ji Pinjkop da amin yabekban apgut unun nandan gadan imni.”

³⁰⁻³¹ Gen unun yanban yan iyiwit, “Babiknin da miktin kibiri timon mana nawit. Unun dakon gen Pinjkop da papiakon yan mandabi da tosok: ‘Kwen Kokup dakon bret amin do yoban nawit.’ Do gak nian abi? Tilak tapmimi ton niansi kindan an abi kanek nandan gadan gamnen?”

³² Yanba Yesu da yan yoyigit, “Asisi dayisat, Kwen Kokup dakon bret Moses da dima damgut. Datno da Kwen Kokup dakon bret bamisi ji do damisak.

³³ Amin Kwen Kokup da pinj miktimon minjat amin morapyo do egip egip yomisak unun Pinjkop dakon bretni.”

³⁴ Yanban iyiwit, “Amin tagi, unun bret bisapmi bisapmi nin do nibi.”

³⁵ Yanba Yesu da yoyigit, “Nak naga egip egip dakon bret. Amin kindan nagon apjak kan, jap do ae sanbenek dima akdisak, ae amin kindan nak nandan gadan namjak kan, pakbi do ae sanbenek dimasi akdisak.

³⁶ “Nak yan dayit, ji nak kili nandawit mani sigin dima nandan gadan naman. ³⁷ Dat da minjat amin morapyo namisak unun da nagon apdan. Amin morap nagon aban aripmi dima yolbo kini. ³⁸ Nido nak naga dakon galaktok yolek Kwen Kokup da dima pigim. Namin da nak yabekgit nak unun dakon galaktok yol do pigim. ³⁹ Datno nak yabekban pigim unun dakon galaktok unun yan; Nak Datno da amin kili namgut unun kinda dima yipbo pasiljak. Mibi gildaron kisisi pabo pidoni. ⁴⁰ Datno dakon galaktok unun yan; amin morap Monji kanek nandan gadan imni, unun kisisi egip egip dagok dagogi mini do amin ani do nandisak. Ae mibi gildaron kisisi pabo pidoni do nandisak.”

⁴¹ Yesu da nak naga bret Kwen Kokup da pigim yan yagit do Juda amin da nandaba yokwi tok an iminek gen morapmi yawit. ⁴² Yan yawit, “On Yesu, Josep dakon monji gin, ma? Meni ae datni unun nandan yomaman. ‘Nak Kwen Kokup da pigim’ yan nianon da yosok?”

⁴³ Yanba Yesu da yoyigit, “Ji nandaba yokwi tok anek disi gen gen dima abit. ⁴⁴ Dat da nak yabekban pigim. Amin kinda iyi da galak togon nagon aripmi dima apjak. Dat da nandak nandakni antagap aban nagon tagi opjak. Ae mibi gildaron nak da kimoron nan abo pidokdisak. ⁴⁵ Kombi amin da papiakon gen yan ton; ‘Pinkop da minjat amin morapyo yoyindetdisak.’ Amin morap Dat dakon gen do mirak panek nandak nandak pan unun nagon oban. ⁴⁶ Miktin amin

---

6:39: Jn 10.28-29; 17.12

6:42: Mt 13.55

6:44: Jn 6.65

6:45: Ais 54.13

6:46: Jn 1.18

kında da Dat dimasi kagit. Amin uñun Pinjkop gat egipgumal da apgut uñun dagin Dat kagit. ⁴⁷ Nak asisi dayisat, nandan gadat asak amin uñun egip egip dagok dagogi mini do amin asak. ⁴⁸ Nak naga egip egip dakon bret. ⁴⁹ Babikji miktım kibiri timon mana nawit uñun kimak mudawit. ⁵⁰ Mani bret Kwen Kokup da pigıt, amin da uñun nanek arıpmi dima kimotni. ⁵¹ Nak egip egip dakon bret Kwen Kokup da pigim. Amin kında uñun bret nosak kan, egip egip dagok dagogi mini egipjak. Bret uñun yomdisat uñun naga dakon sabamno, miktım amin da egip egip abıdoni do yomdisat.”

⁵² Yan yanban Juda amin da iyi gin gen emat madepsi anek yawit, “Uñun amin nianon da sabamni niban nonen do yosok?”

⁵³ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Asisi dayisat, ji Amin Dakon Monji dakon sabam ae yawiyo dima noni kan, jikon egip egip dima tan damjak. ⁵⁴⁻⁵⁵ Sabamno uñun jap bamisi ae yawino uñun pakbi bamisi, do amin kında nak dakon sabamno ae yawino nosak kan, egip egip dagok dagogi mini egipjak. Anakwan mibi gildaron kimoron nan abo pidosak. ⁵⁶ Nak dakon sabamno ae yawino nosak amin uñun nagon egakwan nak uñun aminon egipben. ⁵⁷ Dat egip egipmi ton da nak yabekban pigim. Uñun egisak do anek nak egisat. Uñun da tilak nak egisat do anek nak nosak amin uñun kisi egipjak. ⁵⁸ Bret on dasi Kwen Kokup da pigıt. Kalip babikji bret uñun nan egek don kimakgwit. On bret uñuden dima. Amin kında bret on nosak kan, uñun amin egip egip dagok dagogi mini egipjak.”

⁵⁹ Yesu gen on Kapaneam kokupmon Juda amin da muwut muwut yutnon egek amin yoyiŋ degek yagit.

Egip egip dagok dagogi mini dakon gen

⁶⁰ Yesu da gen unun yanban nandanek panđetni morapmi da yan yawit, “Gen on yosok unun jigisi. Namın da arıpmi abidosak?”

⁶¹ Panđetni da gen unun do yanba yokwi tok aba buri pındagek yan yoyigit, “Gen unun do nandan gadatji wıtdal kisak, ma? ⁶² Ji kanakwa Amin Dakon Monji kalip egıpgut kokupmon aeni tobil wigisak kan, ji nian nandani? ⁶³ Telagi Wup da iyi amin egip egip dagok dagogi mini yomisak. Amin da iyi egip egip dagok dagogi mini arıpmi dima timitni. Gen dayısat unun da Wup egip egip damısak unun jikon anabisak. ⁶⁴ Mani jikon da amin diwari nandan gadat dima an.” (Nandan gadat dima awit amin unun Yesu da pini wasanek agiron da kili nandan yomiŋ mudagit. Ae namın da uwal da kisiron yıpjak unun kili nandan imgut.) ⁶⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Mibili yan do nak yan kili dayıgim, ‘Amin kinda Dat da dima antagap asak kan, nagon arıpmi dima opjak.’”

⁶⁶ Yesu da gen unun yoyinban panđetni diwari tobil kinjek Yesu sanbenek dima yolgwit. ⁶⁷ Yan anakwa Yesu panđetni 12 kabi yan yoyigit, “Ae jiyo kisi nepman dek kikdan?”

⁶⁸ Yoyinban Saimon Pita da kobogi yan iyigit, “Amin Tagi, nin namınon kineŋ? Gak dakon gen da egip egip dagok dagogi mini nimisak. ⁶⁹ Nin

nandan gadat anek yanŕi nandaman, gak Pinŕop dakon Telagŕ Amŕni.”

⁷⁰ Yanban Yesu da yoyigŕt, “Nak ji 12 kabŕ manjigŕm, mani ji kabŕkon da kinda unun Sunduk yombem.” ⁷¹ (Unun Judas, Saimon Iskariot dakon monji do yagŕt. Unun paŕdetni 12 kabŕkon nani kinda, mani unun bin amŕn do Yesu uwal da kisiron yŕpgut.)

7

Imal Yut Kabeŕ Bilagon Yesu Jerusalem kŕgŕt

¹ Unun da kwenon Yesu Galili Provinskon gŕn agŕpgut. Juda amŕn da Yesu si anŕatno kimotjak yan nandawŕt, do Judia Provinskon agŕp do dima nandagŕt. ² Juda amŕn dakon Imal Yut Kabeŕ Bilak unun dakon bisap kwan tanakwan ³ Yesu dakon padŕk padŕkni da yan iyŕwit, “Gak on kokup yŕpmanek Judia Provinskon kŕnek wasok tapmŕmi ton anaki paŕdetgoni da koni. ⁴ Amŕn kinda amŕn morapmi da nandanŕ imni do nandŕsak kaŕ, yo pasŕli dima asak. Gak yan asal do amŕn morapmi da dabŕlon abŕ koni.” ⁵ (Padŕk padŕkniyo kŕsi dima nandanŕ gadanŕ imgwŕt do gen unun yawŕt.)

⁶ Yanba Yesu da yoyigŕt, “Ji galak tokjikon tagŕ agŕpni, mani nak dakon bisap unun dima kwanŕtak. ⁷ Mŕktŕm amŕn morap da ji nandaba yokwi tok arŕpmŕ dima an damni, mani nak anpak yokwi an unun do yan kwok asat, do unun do nandaba yokwi tok an naman. ⁸ Ji jap noknok bisap madep do Jerusalem kini. Nak dakon bisap dima ak, do

naga dima kiken.” ⁹ Gen unun yan yanek Galili Provinskon sigin egipgut.

¹⁰ Mani padik padikni jap noknok bisap madepmon kin mudanakwa noman da dima, pasilikon da bujon don kigit. ¹¹ Unun bilak bisap madepmon Juda amin dakon kila amin da Yesu wisinek yan yawit, “Unun amin dukwan egisak?”

¹² Yan yanakwa amin kabi madep Jerusalem egipgwit da gen pisigon da gen yawit. Diwari da “Unun amin tagisi” yan yawit. Ae diwari da “Dima, unun amin top pankewaldak” yan yawit. ¹³ Mani Juda amin dakon kila amin do pasalek mibilni noman dima yawit.

¹⁴ Jap noknok bisap madep binapngwan Yesu unun Telagi Yut Madep unun da nagalon pigek amin yoyin dekgit. ¹⁵ Anakwan Juda amin dakon kila amin da geni unun nandan wuripdagek yan yawit, “On amin papia yut dima wigek nandak nandak madep dukon pagit?”

¹⁶ Yan yanba yoyigit, “Gen unun dayin dekdan unun naga dakon gen dima. Pin kop yabekban pigim unun dakon gen nan dayisat. ¹⁷ Amin kindan Pin kop dakon gen guramitjak kan, unun da geno dakon mibili tagi nandisak. Pin kop dakon gen nan yosot, bo naga da nandak nandagon da yosot unun tagi kokwinitjak. ¹⁸ Amin kindan iyi dakon gen yosok, unun amin iyi man madep pak do yosok. Mani amin kindan yabet amini man madep pasak do nandisak unun amin topni mini, amin kilegisi. ¹⁹ Kalip Moses da gen teban damgut,

---

7:15: Mt 13.54; Lk 2.47

7:16: Jn 12.49; 14.10

7:18: Jn 8.50

7:19: Ya 7.53; Ro 2.21-24

mani jikon da amin kinda da unun gen teban dima guramikdak. Ji nak nido nikba kimokgen do nandan?”

²⁰ Yanban kobogi yan iyiwit, “Kon kinda gagon egisak. Namin da gikban kimokgi do nandisak?”

²¹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak wasok tapmini ton kaloni kinda agim unun do wiripdagwit. ²² Kalip Moses da monjisi dakon giptim mandak dakon anpak ani do dayigit. (Asi, Moses iyi dima wasanek agit, babikji Abraham da wasanek agit.) Ji Moses dakon gen teban yolek monjisi dakon giptim Sabat bisapmon kisi mandan. ²³ Ji Moses dakon gen teban dima yapni do anek monjisi dakon giptimni Sabat bisapmon kisi mandan gin. Ji yan an, do nak da Sabat bisapmon amin kinda anmilip agim unun do butjap nido nandan naman? ²⁴ Ji dabil dagin pindagek nandan kokwin an. Yo morap kokwin agak bamisi ani kan unun tagisi.”

Yesu unun nianen amin kinda?

²⁵ Jerusalem kokup papmon amin diwari da yawit, “On amin nan kila amin da anakba kimotjak do nandan, ma? ²⁶ Kabit, nomansi agek gen yanakwan gen kinda dima iyan. Kila amin da asi unun Kristo yan nandan iman? ²⁷ Unun amin kokupni unudon yan nandan imaman. Kristo apjak bisapmon amin da dukon amin kinda yan dima nandan imdan.”

²⁸ Yan yanakwa Yesu unun Telagi Yut Madep da nagalon amin yoyin degek gen papmon da yan

yagit, “Ji nak dakon mibilno ae kokupno dukwan tosok unun nandan. Mani nak naga da galak togon dima pigim. Datno nak yabekban pigim unun topni minisi. Ji unun dima nandan iman, ²⁹ mani nak unun gat egipgumak, ae unun da nak yabekban pigim, do unun nandan imisat.”

³⁰ Gen unun yanban nandanek dam tebanon yip do awit, mani bisapni dima agit do amin kinda da dima abidagit. ³¹ Amin morapmi da nandan gadan iminek yan yawit, “Amin kinda da don abinek on amin da wasok tapmimi ton asak unun yapmanek morapmisi asak? Aripmi dima, do on Kristo bo?”

Yesu abidok do obip amin yabekgwit

³² Amin da Yesu do gen pisigon da yan nandat an iminakwa Parisi amin da nandawit. Nandanek mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da Yesu abidok do obip amin yabekgwit. ³³ Anakwa Yesu da gen yan yagit, “Nak bisap pisipmisok ji gat egek yabekban pigim aminon tobil wigiken. ³⁴ Wigapbo ji nak wisikdan, mani dima nandakdan. Ae nak da kokup egipben unudon ji aripmi dima wigikdan.”

³⁵ Yanban Juda amin dakon kila amin da notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Unun dukwan kinakwan dima konej do yosok? Juda amin notnin Grik amin kabikon ekwan unudon kinjek Grik amin yoyin detjak do yosok? ³⁶ Unun da yan yak, ‘Wigapbo ji nak wisikdan, mani dima nandakdan.’ Ae ‘Ji nak da kokup egipben unudon aripmi dima wigikdan’ yan yak. Gen unun nianon da yak?”

Yesu da pakbi egip egipmi ton do yagit

³⁷ Jap noknok bisap madep egipgwit unun dakon mibi gildat unun bisap madepsi. Unun bisapmon Yesu da pidaŋ agek gen papmon da yaŋ yagit, “Amin kinda pakbi do asak kaŋ, nagon abinɛk nosak. ³⁸ Amin kinda nak nandaŋ gadaŋ namjak kaŋ, Pinƙop gen da yosok unun da aripmon burikon da pakbi morapmi egip egipmi ton dasi pak aŋaŋ kɛkdisak.” ³⁹ (Yesu nandaŋ gadaŋ imni amin da don Telagi Wup abidoni do gen unun yagit. Unun bisapmon Yesu man madep dima pagit, do Telagi Wup dima yobi.)

Amin da wasen ki kabi bamot awit

⁴⁰ Amin diwari da Yesu da gen yagit unun nandaŋek yaŋ yawit, “Asisi, on Kombi Amin Pinƙop da yabekban miƙtɛmon pisak do yagit oni.”

⁴¹ Yaŋakwa diwari da yawit, “On amin unun Kristo.”

Ae diwari da yawit, “Dima. Kristo unun Galili Provinskon da dima altosak. ⁴² Pinƙop da papiakon gen yaŋ tosok: Kristo unun kila amin madep Dewit dakon yawi diwat kabikon da altosak. Unun kalip Dewit da egipgut kokup Betlehem unudon altokdisak.” ⁴³ Amin da Yesu do nandak nandak yaŋ paŋek wasen ki kabi bamori awit. ⁴⁴ Diwari da dam tebanon yip do nandawit, mani amin kinda da dima abidagit.

Kila amin da Yesu dima nandaŋ gadaŋ imgwit

7:37: MS 23.36; Ais 55.1; Jn 4.14   **7:38:** Ais 58.11   **7:39:** Jn 16.7; 20.22; Ya 2.4   **7:40:** Jn 6.14   **7:41:** Jn 1.46   **7:42:** Kap 89.3-4; Mai 5.2

⁴⁵ Obip amin unun tobil mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin garon kwa yan yoyiwit, “Ji nido unun amin dima abidan awen?”

⁴⁶ Yanba obip amin da yoyiwit, “Amin kinda da unun amin da gen yosok unuden kinda dima yagit.”

⁴⁷ Yanba Parisi amin da yoyiwit, “Ji kisi bo panjwalak? ⁴⁸ Kila amin kinda bo Parisi amin kinda da unun amin dimasi nandan gadan ingut. ⁴⁹ Unun amin kabi madep gen teban dima nandaba pisosok, do Pinjkop da unun amin kabi jobit timitni do yagit.”

⁵⁰ Nikodemus, unun kalip Yesukon kigit, unun kila amin gat Parisi gat da kabikon nani kinda. Unun da yan yoyigit, ⁵¹ “Gen tebanin da yan yosok, Amin kinda iyi dakon mibilni dima yanban nandanek isal dogin yokwi al yan aripmi dima iyigi.”

⁵² Yan yanban iyiwit, “Gak kisi Galili amin, ma? Gak Pinjkop da papiakon gen ton unun pakyansi manjnek nandaki kan, kombi amin kinda Galili Provinskon da aripmi dima altokdisak yan nandakdisal.”

Minat kinda yokwi agit unun Yesukon anan apgwit

⁵³ Yan iyinjakwa amin kisi yutnikon kin kin awit.

8

¹ Mani Yesu Hen Olipmon wigigit. ² Wisa dagokdosi aeni Telagi Yut Madep da nagalgwan pigakwan amin morapmi iyikon apgwit. Abinjakwa Yesu pabin yigek amin yoyin dekgit. ³ Anjawan

gen teban yoyiñdet gat Parisi amin gat da miñat kinda abidan anapgwit. Amin da kanakwa unun miñat da yumabi agit. Anabin amin da dabilon yipba ⁴ agakwan Yesu yan iyiwit, “Yoyiñdet, on miñat da yumabi si anakwan amin da kan. ⁵ Gen tebanon Moses da gen kinda yagit unun yan: miñat unuden tipban anakba kimotjak. Gak da unun do nian nandisal?” ⁶ Yesu da gen yokwi kinda yanban gen pikon yipnen yan nandanek ankwalgwit. Mani Yesu gawak pitek kisiri da miktimon kilda mandagit.

⁷ Anakwan gen sigin iyinakwa pidanek yan yoyigit, “Jikon da amin kinda yokwi kinda dima agit kan, unun amin da mibiltok miñat da kwenon tip anatjak.” ⁸ Yan yanek aeni gawagek miktimon kilda mandagit. ⁹ Gen unun yanban nandanek amin iyi kalon kalon kin kin awit. Bilakni morapmi amin da mibil tanek kinakwa bilakni kalonisok amin da bunon kiwit. Kin mudanakwa Yesu iyi gin egakwan miñat unun inamnikon akit. ¹⁰ Agakwan Yesu pidan agek yan iyigit, “Miñat, amin morap unun dukwan ken? Amin kinda gen pikon gep do dima akdak on?”

¹¹ Yanban miñat da yagit, “Amin tagi, amin kinda dima akdak.”

Yanban Yesu da iyigit, “Nakyo kisi gen pikon dima gepben. Gak kin aego yo yokwi dima aki.”

Yesu unun miktim dakon tenjeni

¹² Yesu da miñat aminyo yan yoyigit, “Nak naga miktim dakon tenjeni. Amin kinda nak noljak kan,

8:5: MS 20.10; GT 22.22-24

8:7: GT 17.7

8:11: Jn 5.14

8:12: Ais 49.6; Jn 1.4-9; 9.5; 12.46

uñun amin pilin tukgwan dima agipjak. Egip egip dakon tenjeni da uñun aminon tosak.”

¹³ Yan yanban nandanek Parisi amin da Yesu yan iyiwit, “Gak gaga nan jonigek gaga do yankwok asal, do nandano bami dima asak.”

¹⁴ Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Uñun asi, nak naga jonigek yankwok asat. Nak dukwan da apgum ae dukwan kiken uñun nandisat, do yankwok asat uñun bamisi yosot. Mani nak dukwan da apgum ae dukwan kiken uñun ji dima nandan. ¹⁵ Ji amin kokwin an uñun miktim da anpagon kokwin an. Nak amin kinda dima kokwinikdat. ¹⁶ Mani nak amin kokwin abom tam bamisi kokwinikgom. Nido nak naga gin amin kokwin dima asat, Datno nak yabekban pigim uñun da nak anpulanganban kokwin amak. ¹⁷ Ji da gen tebanon gen yan toso, Amin bamori da gen kalonj nanjin yankwok amal kan, uñun da gen bami asak. ¹⁸ Nak naga nan jonigek naga do yankwok asat, ae Dat nak yabekban pigim uñunyo kisi nak nan jonigek yankwok asak.”

¹⁹ Yanban Parisi amin da yan iyiwit, “Datgo dukwan egisak?”

Yanba yoyigit, “Ji nak dima nandan naman, ae Datno kisi dima nandan iman. Nandan naman tam, Datnoyo kisi tagi nandan ibam.”

²⁰ Yesu uñun Telagi Yut Madep dakon buri kinda paret yopgwit uñudon egek amin yoyin degek gen uñun yagit. Mani bisapni dima agit, do amin kinda da dima abidagit.

Yesu da iyi kisak kokupmon aripmi dima kini do yagit

²¹ Yesu da sanɓeɓek amin yaɗ yoyigit, “Nak depmanj kiko ji nak wisikdan, mani yokwisi taɗ damɓakwa kimotdan. Nak da kikenon aripmi dima apni.”

²² Gen yaɗ yaɗban nandanɓek Juda amin da iyi gin yaɗ yawit, “‘Nak kikenon aripmi dima apni’ yaɗ unun nido yosok? Iyi nan anagek kimot do yosok?”

²³ Yaɗba Yesu da yaɗ yoyigit, “Ji miɓon amin. Nak kwen amin. Ji miɓtim amin, mani nak miɓtim amin dima. ²⁴ Yaɗdo, kili dayit, ji yokwisi taɗ damɓakwa kimotdan. Ji nak Unun Amin yaɗ dima nandan gadan namni kaɗ, yokwisi taɗ damɓakwa kimotdan.”

²⁵ Yaɗban iyiwit, “Gak namin?”

Yaɗba Yesu da yoyigit, “Nak kili dayigim da dayin anan obisat. ²⁶ Ji dakon anpak kokwinigek gen morapmisi tagi yoken. Mani Amin nak yabekban pigim unun top dima yosok. Gen morap unun yaɗban nandagim unun ban miɓtim aminon yaɗ tenɓosot.”

²⁷ Gen unun yoyinɓakwan Datni do yosok yaɗ dima nandawit, ²⁸ do Yesu da yaɗ yoyigit, “Ji Amin Dakon Monji anenagek nak Unun Amin yaɗ nandan namdan. Unun bisapmon nak naga da nandak nandagon yo dima asat yaɗ nandakdan. Dat da nayin dekgit unun banɓin yosot yaɗ nandakdan. ²⁹ Nak yabekban pigim amin unun nak gat ekwamak. Bisapmi bisapmi nak Dat dakon galaktok yoldat, do dima nepmanj dekdak.” ³⁰ Gen unun

yanpakwan gin amin morapmi da nandanek nandan gadan imgwit.

Gen bami da amin pulugan yopdisak

³¹ Yesu da Juda amin nandan gadan imgwit yan yoyigit, “Nak dakon gen guramitni kan, nak dakon pangetnoni bamisi egipdan. ³² Yan egek gen bami nandan pisanba unun da pulugan depdisak.”

³³ Yanban yan iyiwit, “Nin Abraham dakon babikni kabi ekwaman. Nin bisap kindakon amin kindakon oman monjini dima egipguman. Do nianon da amin taginin da kisiron da pulugan kinen do yosol?”

³⁴ Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, amin morap yokwi an unun yokwi dakon oman monjini ekwan. ³⁵ Oman monji amin yuri kindak gat toktogisi dima ekwan. Monji dagin toktogi ekwan. ³⁶ Yando, Monji da pulugan depjak kan, ji wagilsi pulugan depbi.

³⁷ “Ji Abraham dakon amin kabi yan nandan damisat. Mani nak dakon gen abidok do dima nandan, do nikba kimokgen do nandan. ³⁸ Datno da yo morap noligit unun do dayisat. Ae datji da anpak ani do dayigit, ji unun ban an.”

³⁹ Yanban nandanek Juda amin da yan iyiwit, “Datnin unun Abraham.”

Yan yanba Yesu da yoyigit, “Ji asi Abraham dakon monjini tam, Abraham da iyi anpak agit unun ban abam. ⁴⁰ Pin kop da gen bami morap yanban nandagin unun ban dayisat. Anapbo ji nak

nikba kimokgen do nandan. Abraham yan dima agit. ⁴¹ Ji datji dakon anpak unun banjin an.”

Yanban iyiwit, “Nin gwamda dima. Datnin unun Pin kop kalon gin.”

⁴² Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak Pin kop gat egipgumak da pigim. Nak naga da galak togon dima pigim. Pin kop da yabekban pigim, do Pin kop unun asi Datji tam, ji da nak do but dasi galak tan nabam. ⁴³ Gen yosot unun ji da dima nandaba pisosok. Nido geno abidok do dima nandan. ⁴⁴ Ji datji Sunduk unun dakon monjini egek galaktokni yol do tagisi nandan. Kalipsi wasok wasogikon amin dapidap kinda egipgut. Gen bami unun iyikon dima tosok, do gen bami unun dima yoldak. Unun top gen dakon datni egisak, do iyi dakon gen yanek top yosok. ⁴⁵ Mani nak gen bami yosot, ae ji geno do nandaba bami dima asak. ⁴⁶ Nak yokwi asat yan nandan, ma? Yan nandan kan yokwi asat unun ji da tagi antenten ani. Mani gen bami yosot kan, nido geno do nandaba bami dima asak? ⁴⁷ Pin kop dakon amin ekwan unun da gen morap yosok unun nandan. Mani ji Pin kop dakon amin dima ekwan, do geni dima nandan.”

Yesu gat Abraham gat dakon gen

⁴⁸ Yesu da gen yan yanban Juda amin da yan iyiwit, “Gak Samaria amin kinda, kon kinda da gak da buron egisak. Unun gen bami yoman?”

⁴⁹ Yanba Yesu da yoyigit, “Nak da buron kon kinda dima egisak. Nak da Datno nandabo wukwan iminapbo, ji da nak do nandaba pisak. ⁵⁰ Amin

8:41: Ais 63.16

8:44: 1Jn 3.8

8:46: 2Ko 5.21; 1Pi 2.22

8:47: 1Jn 4.6

8:48: Mk 3.21-22

da nandaba wukwan namni do pi dima asat. Amin kinda gen kokwin amin egisak, unun da mano wukwisi tosak do pini asak. ⁵¹ Nak asisi dayisat, amin kinda da nak dakon gen guramitjak kan, unun amin dimasi kimotjak.”

⁵² Yanban nandanek Juda amin da Yesu yan iyiwit, “Yan yanaki gak da buron kon kinda asisi egisak yansi nandaman. Abraham gat kombi amin gat unun kisi kili kimakgwit, mani gak da yosol ‘Amin kinda da nak dakon gen guramitjak kan, unun amin dimasi kimotjak.’ ⁵³ Gak datnin Abraham unun yapmandat yan nandisal, ma? Abraham gat kombi amin gat kili kimakgwit. Gak nianen amin kinda yan nandisal?”

⁵⁴ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak amin da nandaba wukwan namni do pi aben kan, mano pinbisi asak. Mani Datno da mano madepsi tosak do pini asak. Ji da Datno do unun nin dakon Pin kop yan yon. ⁵⁵ Ji unun dima nandan iman, mani nak nandan imisat. Nak naga dima nandan imisat yan yoken kan, ji yombem gin top amin aken. Mani nak nandan iminek geni guramikdat. ⁵⁶ Babikji Abraham unun nak dakon bisap kok do tagisi nandagit. Unun kanek but kwaktok nandagit.”

⁵⁷ Juda amin da gen unun yanban nandanek yan iyiwit, “Gak dakon bilakgo 50 dima anakwan gak da nak Abraham kagin yan yosol, ma?”

⁵⁸ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, Abraham dima altanakwan nak kili egipgum da egisat.”

⁵⁹ Yan yanakwan tip timigek anakba kimotjak do nandawit. Mani Yesu unun pasilek Telagi Yut Madep dakon nagal yipmanjek wanga kigit.

9

Amin dabili mini kinda dakon gen

¹ Yesu kosit agek amin dabili mini kinda menji da yan anlagit kagit. ² Kanakwan panjetni da yan iyiwit, “Yoyijdet, namin da yokwi aban on amin dabili mini da altagit. Iyi agit bo menji datniyo da agimal?”

³ Yanba Yesu da yoyigit, “On amin iyi yokwi agit bo ae men datniyo da yokwi agimal unun do dima. Pin kop da wasok kinda on aminon noman aban amin da koni do dabili mini altagit. ⁴ Pin kop da nak yabekban apgum unun dakon pini gildat kalba anenji. Pili tokdisak. Amin kinda da kalbi pi aripmi dima asak. ⁵ Nak miktimon egisaron nak naga on miktim dakon tenjeni.”

⁶ Yesu gen unun yanek miktimon ilip sulek miktim gat dagapmikban nenak aban dabili mini amin da dabilon wiririkgit. ⁷ Yan anek iyigit, “Gak kin Silom Pakbi fdapmon pakbi soki.” (Silom dakon mibili unun “Yabekbi.”) Dabili mini amin unun kin pakbi son dabili sintanakwan yomanikon apgut.

⁸ Apban kokup isalni gat ae yo do bisit yanakwan kawit amin gat da yan yawit, “On amin unun kalip yigek amin da monej imni do bisit yoyigit unun amin bo?”

9:2: Esi 18.20; Lk 13.2,4

9:3: Jn 11.4

9:5: Mt 5.14; Jn 8.12

9:6: Mk 8.23

⁹ Diwari da yawit, “Asi, on unun amin.” Anakwa diwari da yawit, “Kagiman amin unun yombem, mani on unun amin dima.”

Yan yanakwa amin unun iyi yan yoyigit, “Nak unun mani.”

¹⁰ Yanban iyiwit, “Niansi anek dabilgo kilek tak?”

¹¹ Yanba gen kobogi yan yoyigit, “Amin kinda mani Yesu yan iyan unun da miktin ban nejak wasanek dabilnokon wiririgek yan nayik, ‘Gak kin Silom Pakbi Idapmon pakbi soki.’ Yan nayinban kin pakbi sonjek dabilno kilek tanban yo pindat.”

¹² Yanban iyiwit, “Unun amin dukwan egisak?”

Yanba yoyigit, “Nak dima nandisat.”

Parisi amin da dabili sintagit amin unun dakon geni yawit

¹³ Amin dabili mini egipgut da sintagit unun iyin anan Parisi aminon kiwit. ¹⁴ Yesu da miktin ban nejak wasanek dabilnokon wiririkban sintagit unun Sabat bisapmon agit. ¹⁵ Unun do anek Parisi amin da aeni iyiwit, “Dabilgo niansi anek kilek tanban sintal?”

Yanba yagit, “Unun da nejak dabilnokon wiririkban pakbikon suganek sintat da yo pindakdat.”

¹⁶ Yanban Parisi amin diwari da yan yawit, “Unun amin Sabat dakon gen teban yapmandak, do Pin kop da dima yabekban apgut, yan nandaman.”

Mani diwari da yawit, “Unun yokwi pakpak amin tam wasok tapmimi ton yan dima aban.” Parisi amin gen bamori yan yanek wasen ki kabi bamori awit.

17 Aeni dabili siŋtagit amin yaŋ iyiwit, “Uŋun amin wasok aban dabilgo siŋtak amin do nianjen amin kind a yaŋ nandisal?”

Yaŋba yagit, “Uŋun kombi amin kind a.”

18 Juda amin da uŋun amin dabili mini egipgut da siŋtagit uŋun do nandaba bami dima agit. Yaŋ nandawit do uŋun amin dakon menji datniyo apjil do gen yipgwit. 19 Gen yipba kwan apbal yaŋ yoyiwit, “Asi on monji jil dakon? Dabili mini altagit yaŋ yomal amin on uŋun? Yaŋ kaŋ nianj anek dabili kilektak?”

20 Yoyinba menji datniyo da yaŋ yoyigimal, “Asi, on monji nit dakon, dabili mini naŋ menji da yaŋ anjalagit. 21 Mani nianjon da dabili siŋtak uŋun nit dima nandamak. Ae namin da dabili aban pisak, uŋunyo kisi nit dima nandamak. Uŋun amin madep kili agit, do iyinanj iyinba kobogi tagi dayisak.” 22 Juda amin dakon kila amin da gen teban kind a yaŋ yipgwit, Amin kind a da Yesu uŋun Kristo yaŋ yosak kaŋ, uŋun amin Juda amin da muwut muwut yutnon dimasi wigisak. Gen teban yaŋ yipgwit, do menji datni da Juda amin do pasalek yaŋ yagimal, 23 “Uŋun amin madep kili agit, do iyi naŋ iyinba kobogi dayisak.”

24 Kalip dabili mini egipgut amin uŋun ae kosiri kind a gat iyinba opban yaŋ iyiwit, “Pin kop man madep iminjek yaŋ teban tok tebaisi kind a anek gen bami gin yoki. Uŋun amin uŋun yokwi pakpak amin kind a yaŋ nandamanj.”

25 Yaŋba amin uŋun da gen kobogi yaŋ yoyigit, “Uŋun amin uŋun yokwi pakpak amin kind a bo dima uŋun dima nandisat. Mani yo kalonji

nandisat, unun nak dabilno mini egipgum da abisok sintosot.”

²⁶ Yanban iyiwit, “Unun da niansi angamik? Nianon da dabilgo sintak?”

²⁷ Yanba yoyigit, “Nak kili dayiko dima nandayin. Ae nido sigin nandak do yon? Ji kisi panjetni egip do anek yon, ma?”

²⁸ Yanba yokwi tok an iminek gen yan iyiwit, “Gak unun amin dakon panjetni, mani nin Moses dakon panjetni ekwaman. ²⁹ Pinkep da Moses gen iyigit yan nandaman, mani unun amin dukwan da apgut unun nin dima nandaman.”

³⁰ Yan yanba yoyigit, “Ji da gen nwaknwarisi kind a yon. Unun amin da dabilno anmilip ak, mani ji da ‘unun amin dukwan da apgut unun nin dima nandaman’ yan yon. ³¹ Pinkep da yokwi pakpak dakon geni dima nandan yomisak yan nandaman. Mani amin galaktokni yolek gawak iman amin unun geni nandan yomisak. ³² Amin kind a dabili mini meni da yan analagit nan amin kind a da wasok aban dabili pisagit yan kind a dima nandagiman. Miktin wasok wasogikon da egi anan obinek abisok ekwamanon gen bin kind a yan dima nandaman. ³³ Unun amin Pinkep da dima yabekban apgut tam, yo kind a aripmi dima aban.”

³⁴ Yanban Parisi amin da unun gen nandanek yan iyiwit, “Mengo da gak analagiron da abisok ekwamanon yokwigo madepsi tan gamgwit da tan gaman, do gak nido nin niyin dekdal?” Yan yanek yolba wanja abigigit.

Nandan gadatni mini amin unun dabili mini yombem

³⁵ Yesu da yolba abigigit dakon gen unun nandanek wisin kan yan iyigit, “Gak Amin Dakon Monji nandan gadan imisal bo dima?”

³⁶ Yanban yan iyigit, “Amin tagi, Amin Dakon Monji unun namin? Nayinbi unun amin nandan gadan iben.”

³⁷ Yan yanban Yesu da yan iyigit, “Gak unun amin kili kal. Gen gayisak amin unun mani.”

³⁸ Yanban amin unun da yan iyigit, “Amin Tagi, nak nandan gadan gamisat.” Yan yanek gawak imgut.

³⁹ Anjakwan Yesu da yan yagit, “Nak miktimon gen kokwin ak do pigim. Yando, dabili mini amin unun sin-toni, ae dabili sin-ton amin unun dabili mini ani.”

⁴⁰ Parisi amin diwari kapmatjok akgwit unun da gen unun nandanek yan iyiwit, “Nin kisi dabilnin mini ekwaman yan yosol, ma?”

⁴¹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Ji dabilji mini ekwan tam, yokwisi mini. Mani ‘dabilnin ton’ yan yon, do yokwisi dakon gen unun sigin tan damin anan kisak.”

10

Yesu unun sipsip kila amin tagisi

¹ Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak asisi dayisat, amin kinda sipsip dam dakon wigat nan dima pikek kosit nwanwarikon da dam irak pigisak kan, unuden amin unun kabo noknok ae amin dapmanek yoni gwayan amin. ² Mani wigat nan

piḡisak amin uḡun sipsip dakon kila amin. ³ Wigat kila amin da uḡun amin do yoma wiḡdal iban piḡisak. Piḡi sipsipni kalonḡ kalonḡ dakon mani yaḡban tegi nandanakwa mibiltanḡ yoban wanga kwanḡ. ⁴ Kisisi wanga kiḡ mudanakwa sipsip kila amin da mibiltanḡ yoban tegi nandanḡ imanḡ, do buḡon yol ananḡ kwanḡ. ⁵ Sipsip da amin ḡwakḡwari dima yolganḡ. Tegi dima nandanḡ imanḡ do yaḡ yoban sipsip si pasal kiḡ mudonḡ.” ⁶ Yesu da tilak gen uḡun yaḡban dima nandaba piḡagit.

⁷ Dima nandaba piḡagit do Yesu da aeni yoyigiti, “Nak asisi dayisat, nak naga sipsip dam dakon wigat. ⁸ Amin morap mibiltok apgwit uḡun kabo noknok ae amin dapmanek yoni gwayanḡ amin. Mani sipsip da geni dima nandanḡ yomgwit. ⁹ Nak naga wigat. Amin kinda nagon abiḡek damon piḡisak kanḡ, Piḡkop da yokwikon nanḡ abidokdisak. Anakwan uḡun amin damon piḡi ae wanga kiḡ gin anek jap do ariḡmi dima akdisak. ¹⁰ Kabo noknok uḡun yo kinda do dima abisak. Uḡun sipsip kabo timit do, ae dapban kimotni do, ae paḡupbal ak do abisak. Mani nak yaḡ do dima abisat. Nak wadak wadagi mini tagisi egipni do abisat.

¹¹ “Nak naga sipsip dakon kila amin tagisi. Sipsip dakon kila amin tagisi uḡun iyi dakon egip egip paregek sipsipni paḡpulgusok. ¹² Sipsip dakon kila amin yokwi monenḡ do nandanek piḡ asak uḡun sipsip dakon ami dima, do jon piḡan abisak bisapmon si pasalek sipsip yopmanḡ kisak. Yopmanḡ kiḡakwan jon piḡan da obiḡ sipsip dapmanḡ nok do anakwan wasenḡ kwanḡ. ¹³ Uḡun amin tomni timit dogin

---

10:8: Jer 23.1-2; Esi 34.2-3

10:11: Kap 23.1; PA 7.17

10:12:

Ya 20.29

nandisak do yan asak. Sipsip tagi egipni do dima nandisak.

¹⁴⁻¹⁵ “Nak naga sipsip dakon kila amin tagisi. Datno da nak nandan naminakwan nak da Datno nandan imisat. Unuden gin sipsipno da nak nandan naminakwa nak da sipsipno nandan yomisat. Anek sipsipno do anek naga dakon egip egipno parekdat.

¹⁶ “Nak sipsipno diwari unun on damon nani dima. Unun wanga ekwan. Unun sipsip kabi nak da ilik panabin yopbo naga dakon tek nandakdan. Anek sipsip kabi kaloni gin egakwa kila amin kaloni da kilani akdisak. ¹⁷ Nak egip egipno paregek aeno abidokdisat, yan do Dat da nak do but dasi galak tan namisak. ¹⁸ Amin kinda da egip egipno aripmi dima gwayesak. Naga dakon galaktok yolek egip egipno parekgen. Egip egipno parekgen ae abidoken unun dakon yan dagok unun nagon tosok. Dat da yan si aben dosi yagit.”

¹⁹ Juda amin gen unun nandanek aeni wasen ki kabi bamori awit. ²⁰ Morapmi da yan yawit, “Kon kinda burikon egakwan but upbal asak. Ji nido geni nandan?”

²¹ Yan yanakwa diwari da yawit, “Gen yosok unun konni ton amin dakon gen nan dima yosok. Kon da dabili mini amin aripmi dima anmilip agagi.”

Juda amin da Yesu uwal an imgwit

²² Unun bisapmon Juda amin dakon jap noknok bisap madep kinda Jerusalem ais bisapmon noman tagit. Unun kalip Telagi Yut Madepni

aŋkaluk awit uŋun do nandanek egipgwit. ²³ Yesu uŋun Telagi Yut Madep da nagalgwan tamo kinda Solomon Dakon Kin Ap Tamo yan yawit uŋudon agipgut. ²⁴ Agakwan Juda amin da abin Yesu aŋgwasin agek yan iyiwit, “Gak gaga dakon mibilgo ni bisapmon niyin tentenoki? Gak asi Kristo kan, yan kwok nomansi a.”

²⁵ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak kili dayigim, mani ji da nandaba bami dima agit. Nak namansi kinda Datno da manon pi morap asat uŋun da tagi dolisak. ²⁶ Mani ji uŋun nak dakon sipsip kabi dima, do dima nandan gadan naman. ²⁷ Nak sipsip kabino nandan yomisat. Uŋun tekno nandanek nolgan. ²⁸ Nak da egip egip dagok dagogi mini yobo aripmi dimasi pasilni. Amin kinda da nak da kisiron ban aripmi dima gwayesak. ²⁹ Datno da sipsip kabino namgut, ae Datno yo morap yapmanek wukwisi egisak, do amin kinda da kisitnikon ban aripmi dima gwayesak. ³⁰ Dat gat nit kalonj ekwamak.”

³¹ Juda amin da gen uŋun nandanek aeni tip timigek anakba kimotjak do awit. ³² Anakwa Yesu da yan yoyigit, “Nak Datno dakon pi tagisi morapmi ji dolik do anapbo pindakgwit. Uŋun pi agingwan ni pi nan agim do nandanek tipban nit do an?”

³³ Yanban Juda amin da yan iyiwit, “Gak da pi tagisi kinda agil do anek tipban dima gitnen. Gak amin isali kinda da nak Pin kop yan yanek Pin kop kulabisal uŋun do anek gitdaman.”

³⁴ Yanba Yesu da yoyigit, “Gen teban papiajikon Piŋkop dakon gen kind a yan tosok:

‘Nak yan dayisat, ji unun piŋkop.’

³⁵ Piŋkop da papiakon gen toŋ unun bamisi gin. Kalip Piŋkop da amin do geni yoyiŋ tenŋenjek ji piŋkop yan yoyigit. ³⁶ Ae Dat da iyi nak tilak anek yabekban miŋtimon piŋim. Do ‘Nak Piŋkop dakon Monji’ yan yanapbo ji nido ‘Gak Piŋkop kulabisal’ yan yoŋ? ³⁷ Nak Dat dakon pi dima asat kaŋ, geno do nandaba bami dima asak. ³⁸ Mani nak asi pini asat. Yan do, ji geno do nandaba bami dima asak kaŋ, pi asat unun kaŋek nandan gadat ani. Anek yan si nandani, Dat unun nagon egisak ae nak Daron egisat.”

³⁹ Yan yanban aeni Yesu abidok do awit, mani dima abidanakwa kigit.

⁴⁰ Kiŋ Jodan Pakbi pudanek aeni Jon da kalip amin telagi pakbi soŋ imgut unun kokupmon paŋki egipgut. ⁴¹ Unudon egakwan amin morapmi Yesukon abiŋ yan yawit, “Jon unun geni paŋteban asak do wasok tapmimi toŋ dima agit, mani gen morap on amin do yagit unun gen bamisi gin yagit.” ⁴² Unun kokupmon amin morapmi da Yesu nandan gadan imgwit.

Yesu unun Judia ae Jerusalem
kiŋakwan kila amin da anakba
kimotjak do nandawit
(Kilapmi 11–12)

11

Lasarus kimakgit

¹ Amin kindsa mani Lasarus unun sot agit. Kokupni unun Betani, unun Maria gat peni Mata gat dakon kokupni. ² Unun Maria da pakbi kibani ton tagisi Amin Tagi da kandapmon tagalek busun dangwi nan ikdiganban kibidagit. Lasarus unun Maria gat peni gat dakon olapmi. ³ Sami bamot da Yesu do gen yipbal kigit, “Amin Tagi, notgo but dasi galak tan imisal unun sot asak.”

⁴ Yesu gen unun nandanek yan yagit, “Unun sot asak mani wagil dima kimotjak. Pinjok gat Monji gat da man madep panjil do sot unun asak.”

⁵ Yesu da Mata gat padige gat ae Lasarus gat do but dasi galak tan yomgut. ⁶ Yesu Lasarus da sot agit unun dakon geni nandanek kokup egipguron gildat bamori gat egipgut. ⁷ Egi mudanek panjetni yoyigit, “Nin aenin tobil Judia Provinskon kinen.”

⁸ Yanban panjetni da iyiwit, “Yoyinet, apmasok Juda amin da gak tipban gikba kimokgi do awit. Unun do dima nandanek aego tobil kik do yosol?”

⁹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Gildat kindsa dakon tetenji unun 12 awa ton. Amin kindsa gildat kalba kosit agipjak kan, miktim dakon tetenji kosok, do aripmi dima man potjak. ¹⁰ Mani kalbi kosit agipjak kan, tetenji mini do anek kesal anjatjak.”

¹¹ Yesu yan yanek ae kindsa gat yan yagit, “Notnin Lasarus unun yum dipmini pokdok, do nak da kin anyolbo pidosak.”

¹² Pan̄detni gen un̄un nandan̄ek Yesu yan̄ iyiwit, “Amin̄ Tagi, yum̄ dip̄min̄ pokdok̄ kan̄, sotni dagan̄ kin̄akwan̄ kilek̄ tosak̄.”

¹³ Yesu da Lasarus̄ kimak̄git̄ dakon̄ gen yan̄ban̄ pan̄detni da asi dip̄min̄ pokdok̄ yan̄ nandawit.

¹⁴ Yan̄ nandawit, do Yesu da nomansi yan̄ ten̄ten̄an̄ek yan̄ yoyigit̄, “Lasarus̄ un̄un̄ kili kimak̄git̄, ¹⁵ mani nak̄ un̄udon̄ dima egapbo kimak̄git̄ do tagi nandisat. Nido nak̄ ji dakon̄ nandan̄ gadat pan̄teban̄ ak do nandisat. Kili un̄udon̄ kinō.”

¹⁶ Yesu da gen yan̄ mudan̄akwan̄ Tomas, mani kind̄a Yayat yan̄ iyiwit, un̄un̄ da pan̄det notni diwar̄i yan̄ yoyigit̄, “Ninyō kisi un̄un̄ gat̄ kin̄ek̄ kisi kimotneñ̄.”

Yesu un̄un̄ pidot̄ pidot̄ ae egip̄ egip̄ ami

¹⁷ Yesu Betani kokupmon̄ altan̄ek Lasarus̄ un̄un̄ kili kimak̄git̄ da gildat̄ 4 kabi kimak̄bi tamogwan̄ tosok̄ yan̄ nandagit̄. ¹⁸ Betani kokup un̄un̄ Jerusalem da kapmat̄jok̄ 3 kilomita da tilak̄ tosok̄.

¹⁹ Do Juda amin̄ morap̄mi da Mata ae Maria dakon̄ but pan̄teban̄ ak do ap̄ba olap̄mi kimak̄git̄ dakon̄ gwayam̄ egip̄gwit̄.

²⁰ Mata un̄un̄ Yesu obisak̄ yan̄ nandan̄ek Maria yutnon̄ yip̄man̄ek kosiron̄ kwan̄ Yesu gat̄ domdom̄ agimal̄. ²¹ An̄ek Mata da Yesu yan̄ iyigit̄, “Amin̄ Tagi, gak̄ idon̄ egip̄gul̄ tam, olap̄nō dima kimak̄git̄.

²² Un̄un̄ kili kimak̄git̄, mani abisok̄ gak̄ da Pin̄kop̄ yo nian̄en̄ kind̄a do bisit̄ iyin̄bi un̄un̄ da tagi gam̄jak̄ yan̄ nandisat̄.”

23 Yanban Yesu da iyigit, “Olapgo unun pidokdisak.”

24 Yanban Mata da iyigit, “Asi, mibi gildaron pidot pidot bisap madepmon don pidokdisak yan nandisat.”

25 Yanban Yesu da iyigit, “Nak naga pidot pidot ae egip egip ami. Amin kinda nak nandan gadan naminek kimotjak kan, kalugi sigin egipdisak. 26 Ae amin morap kalugi egek nandan gadan namni unun amin wagil dima kimotdan. Gen unun yosot unun nandabi bami asak, bo dima?”

27 Yan yanban Mata da iyigit, “Amin Tagi, asi gak Kristo, Pin kop dakon Monji, miktimon apjak do yanbi amin yan nandan gamisat.”

Yesu Lasarus do bupmi nandanek kunam takgit

28 Mata gen unun yanek tobil kin padige Maria iyindage tayanok yan iyigit, “Yoyindet da abik da gak do yosok.” 29 Maria gen unun nandanek tepmisi pidan Yesu kok do kigit. 30 Yesu unun kokupmon dima obinek Mata gat domdom agimal tamokon unudon gin sigin akit. 31 Juda amin Maria dakon but anteban ak do yutnon egipgwit unun da kanba Maria tepmisi pidan wanga pikwan kan, kimakbi tamokon kunam tat do kisak yan nandanek bunon yolgwit.

32 Maria Yesu akgiron kin kanek kandapmikon man pagek yan iyigit, “Amin Tagi, gak idon kisi egipguman tam olapno dima kimakgit.”

33 Yesu da Maria gat Juda amin Maria gat apgwit unun kunam takba pindagek bupmi madepsi

nandanek buri da yokwi tagit. ³⁴ Anek yoyigit, “Ji bumjotni dukwan yipgwit?”

Yanban yan iyiwit, “Amin Tagi, abinek ka.”

³⁵ Yan yanba nandanek Yesu kunam takgit. ³⁶ Yan aban kanek Juda amin da yan yawit, “Kabit. Unun da unun amin do but dasi galak tan imgut.”

³⁷ Mani amin diwari da yawit, “Unun da dabili mini amin anmilib aban sintagit. Yan agit, do ae nido unun amin dima anpulanganakwan kimakgit?”

Yesu da Lasarus aban pidagit

³⁸ Yesu unun aeni bupmisi nandanek kimakbi tamokon kin altagit. Kimakbi tamo unun tip kinam kinda tip madep nan sogwit. ³⁹ Yesu yan yagit, “Ji tip madep aba kwan.”

Yan yanban Mata unun amin kimakgit dakon sami da yan iyigit, “Amin Tagi, abisok tanban gildat 4 kabi asak, do yan anen kan, kiban madepsi akdisak.”

⁴⁰ Yanban Yesu da iyigit, “Nak kili gayigim, nak nandan gadan nabi kan, gak Pin kop dakon tapmim madepni kokdisal.” ⁴¹ Yan yanakwan tip madep aba kinakwan Yesu kwen sintanban wigakwan yan yagit, “Dat, gak bisitno kili nandal, do ya yan gayisat. ⁴² Gak bisapmi bisapmi bisitno nandisal, mani abisok on amin idon akgan unun da gak da nak yabekbi pigim yan nandani unun do anek gen unun gayisat.” ⁴³ Yesu yan yanek gen papmon da yagit, “Lasarus, wanga pi!” ⁴⁴ Yan iyinban amin kimakbi imal nan kisit kandap tomni dabilyo wangwit walimbil wanga pigit. Pinban Yesu da yan yoyigit, “Imalni witdalek yipba kisak.”

Kila amin da Yesu anakba kimotjak do gen yan anteban awit

(Mt 26.1-5 ae Mk 14.1-2 ae Lk 22.1-2)

⁴⁵ Juda amin morapmi Maria gat gwayam egip do opgwit unun da Yesu da yo agit unun kanek nandan gadan imgwit. ⁴⁶ Mani diwari da Parisi aminon kinnek Yesu da yo agit unun do yoyiwit. ⁴⁷ Yan anakwa mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da gen kokwin amin kabi yoyinba abin muwukba yan yoyiwit, “Nian ano? Unun amin wasok tapmimi ton morapmi asak. ⁴⁸ Nin yum konen kan, unun da wasok morapmi yan gin anakwan amin kisi da nandan gadan imdan. Anakwa Rom gapman da abin Telagi Yut Madep gat ae Juda amin nin kisi panupbal akdan.”

⁴⁹ Yan yanba amin kinda bikbiknikon yikgit, mani Kaiapas, unun bilak do mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgut, unun da yan yoyigit, “Ji nandak nandakji mini. ⁵⁰ Juda amin nin morap kisi do anek amin kalonji da kimotjak kan, unun da tagisi asak. Ji unun dima nandan? Nin kisi pasil mudonen kan, unun da tagi dima asak.”

⁵¹ Kaiapas gen yagit unun iyi da nandak nandagon da dima yagit. Unun bilak do mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egek kombi gen yanek Yesu da Juda amin kisi do anek kimotjak do yagit. ⁵² Ae Juda amin dogin dima, Pin kop dakon minjat monjiyo dukwan dukwan ekwan, unun kisi panmuwuk kabi kalon yop do anek kimotdisak.

⁵³ Unjun gildaron gin kila amin da wasanejek Yesu anjakba kimotjak do gen yan panjosit awit. ⁵⁴ Yan awit, do Yesu Juda amin da bikbigon noman dima agipgut. Anek unjun kokup yipmanjek miktim amin dima ekwanon unjun da kapmatjok kokup kinda mani Epraim unjonon kwan pandetni gat egipgwit.

⁵⁵ Yapyap Bilak kwan tanakwan amin morapmi kokup dukwan dukwan da Jerusalem apgwit. Abin anpakni yolek iyi Pinjokop da dabilon kilek tanek bisap madepmon kilegisi egipni yan do pini awit. ⁵⁶ Anek Telagi Yut Madep da nagalon muwuk egek Yesu wisinejek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Nian nandan? Jap noknok bisap madep abin kosak bo dima?” ⁵⁷ Mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da amin yan kili yoyiwit, “Amin kinda da Yesu unjonon egisak yan nandisak kan, niyiban abidan dam tebanon yipnenj.”

12

Maria da pakbi kibanj toj tagisi nan Yesu son

(Mt 26.6-13 ae Mk 14.3-9)

¹ Gildat 6 kabi tanakwa don Yapyap Bilak altosak unjun bisapmon Yesu Betani kokupmon kigit. Betani kokup unjun Lasarus Yesu da kimoron nan aban pidagit amin dakon kokupni. ² Unjonon Yesu do nandaba wukwan iminejek jap pakbiyo madep awit. Aba Mata da jap pilik yominakwan Lasarus gat amin diwari gat kisi yigek Yesu gat jap nawit. ³ Nanakwa Maria da pakbi kibanj toj tagisi kinami

kinda abıdagıt. Uņun pakbi dakon tilakni uņun 1 lita dakon binap, ae yumanı nogi uņun wukwisi. Uņun pakbi kinam abıdanek Yesu da kandapmon tagalek iyi dakon busunı dangwani banı ikdigagit. Aban uņun pakbi dakon kibanı da yut kisi ilimik mudagit.

⁴ Yanı anakwan paņdetni kinda mani Judas Iskarıot, uņun don Yesu uwal da kisiron yıpgut, uņun da yanı yagit, ⁵ “Uņun pakbi kibanı tonı tagisi aminon monenı 300 danari da arıp timıgek yoni mini amin do yomnom tam uņun tagisi.” ⁶ Judas uņun yoni mini amin do nandaba kik anek dima yagit. İyi uņun kabo noknok amin kinda Yesu gat paņdetni gat dakon monenı kinam kila agit, do bisap morapmi monenı yopgwit uņun Judas da kabo timikgit.

⁷ Yesu da gen uņun nandanek yanı yagit, “Minat on yum koni. Nak kimokgo sonı namınek kimakbi tamokon nepni uņun bisap do pakbi on anıroman agit. ⁸ Yoni mini amin uņun bisapmi bisapmi ji gat egıpdanı, mani nak bisapmi bisapmi ji gat dima egıpdamanı.”

Lasarus anakba kimotjak do yawit

⁹ Juda amin morapmi Yesu Betani kokupmon egısak yanı nandanek unıdon apgwit. Yesu kok do gin dima, Lasarus kimoron nanı aban pidagit unınyo kisi kok do apgwit. ¹⁰⁻¹¹ Yesu da Lasarus aban pidanban kanek Juda amin morapmi da kila amini yopmanı degek Yesukon kınek nandanı gadanı ingwit. Yanıdo, mukwa sogok amin dakon

amin madep kabi da Lasarus kisi anjakba kimotjak do gen panjosit awit.

Yesu kila amin madep da tilagon Jerusalem pigigit

(Mt 21.1-11 ae Mk 11.1-11 ae Lk 19.28-40)

¹² Gildat kinda do amin kabi madep Yapyap Bilak kok do apgwit unun da Yesu Jerusalem kokup papmon abisak yan nandawit. ¹³ Nandanek jopban dakon tami mandan timik Yesu kok do kokup pap da wanga pigiwit. Pigeke gen papmon da yan yawit:

“Osana! Pinjop anjisino!

‘Amin Tagi da manon abisak amin unun gisami ton egisak.’

Israel amin dakon kila amin madep unun gisami ton egisak.”

¹⁴ Yan yanakwa Yesu da donki kinda kan unun da kwenon yigit. Yan anakwan Pinjop da papiakon gen kinda tosok unun bami ton agit. ¹⁵ Gen unun yan:

“Saion kokup pap dakon amin, ji dima pasolni. Kabit, ji dakon kila amin madep donki bilagi da kwenon yigeke abisak.”

¹⁶ Unun bisapmon panjetni gen unun dakon mibili dima nandaba pisagit. Mani bujon don man madep panakwan gen papiakon mandabi unun Yesu dosi yosok yan nandaba pisagit. Ae amin da yo animgwit unun papiakon gen ton ununyo kisi do nandaba pisagit.

¹⁷ Yesu da Lasarus kimakbi tamokon nan yan iban pidagit bisapmon amin morapmi da kanek kin

gen bini yanba iren tagit. ¹⁸ Wasok tapmimi ton agit unun dakon gen bini kili yanba nandawit, do amın morapmi da kosiron kok do kiwit. ¹⁹ Yan anakwa Parisi amın da pındagek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Yo morap an im do nandaman unun aripmi dima anen. Pındagit, miktimi miktimi minjat aminyo morap kisi da yolgan.”

Grik amın di da Yesu kok do yawit

²⁰ Yapyap Bilagon amın Pinokop gawak im do Jerusalem egipgwit unun bikbikgwan Grik amın diwarı kisi egipgwit. ²¹ Unun Grik amın da Pilip kin kawit. (Pilip unun Galili provins Betsaida kokupmon nani.) Yan iyiwit, “Amın tagi, nin Yesu kok do abaman.” ²² Yanba Pilip da kin Andru iyinban kisi Yesukon kinjek gen unun iyigimal.

²³ Iyınbal yagit, “Amın Dakon Monji man madep pasak dakon bisap kili unun kwan tosok. ²⁴ Nak asisi dayisat, wit yet miktimon manek dima kimotjak kan, isal tokdisak. Mani kimotjak kan, bami morapmi tokdan. ²⁵ Amın kind a iyı dakon egip egipni do but dasi galak tosok kan pasıl imjak. Mani amın kind a miktimon egip egipni uwal anımjak kan, egip egip dagok dagogi mini abidosak. ²⁶ Nak do oman asak amın unun nak nol kimotjak. Anek nak da egisaron oman aminyo kisi egipden. Nak do oman asak amın unun Datno da man madep imdisak.”

Amın dakon Monji anenotdan

²⁷ Yesu da gen sanbenek yan yagit, “Abisok butno jik toso. Ni gen nan yoken? ‘Dat yo jigi nagon apdisak gwayeki’ yan yoken? Dima. Yo jigi nagon apdisak unun pak do apgum. ²⁸ Dat, mango anpap abi madepsi asak.”

Yesu yan yanban Kwen Kokupmon da gen kinda yan pigit, “Nak mano anpap abo madepsi agit da aeno akdisat.” ²⁹ Amin kapmatjok akgwit da gen unun nandanek diwari da yawit, “Kiririn asak” ae diwari da “Anjelo kinda da gen iyik” yan yawit.

³⁰ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Gen unun nandayin unun naga do anek dima, ji do anek altak. ³¹ Abisok Pinjop da on miktimon amin kokwin akdisak. Abisok on miktim dakon kila amin madep yolban kikdisak. ³² Nak miktimon nan anenotni bisapmon amin kisisi ilikgo nagakon apdan.” ³³ (Yesu unun kosit nianon da kimotjak unun nandani do tilak gen unun yagit.)

³⁴ Yanban amin da gen kobogi yan iyiwit, “Kristo unun altanek dagok dagogi mini egipdisak, Pinjop dakon gen teban papia da yan yosok. Do gak da Amin Dakon Monji anenotdan yan nido yosol? Amin Dakon Monji unun namin amin kinda?”

³⁵ Yanba Yesu da kobogi yan yoyigit, “Bisap pisipmisok tentenji ji gat egipjak. Pilin tuk tepmi apban kosit dima kokdan, do abisok tentenji tanakwan gin tentenikon agipni. Amin pilin tukgwan akwan unun dukwan kwan unun dima nandan. ³⁶ Abisok tentenji ji gat egakwan gin egip egipji tentenikon

---

12:27: Kap 6.3; 42.5; Mt 26.38   **12:32:** Jn 3.14   **12:33:** Jn 19.6

12:34: Kap 110.4; Ais 9.7; Dan 7.14   **12:35:** Jn 8.12   **12:36:**

Ep 5.8

tosok yan si nandanek ten ten i dakon mon jini dagoni.”

Juda amin morapmi Yesu dima nandan gadanimgwit

Yesu gen unun yoyin mudanek dima koni do yopman kin pasilikon egipgut. ³⁷ Wasok tapmimi ton morapmi aban kawit, mani sigin dima nandan gadanimgwit. ³⁸ Yan anakwa kombi amin Aisaia da gen yagit unun bami ton agit. Gen unun yan:

“Amin Tagi, gen yagiman unun nam in da nandan bami agit?

Ae Amin Tagi da tapmimni nam in do yol in ban kagit?”

³⁹⁻⁴⁰ Ae gen kinda gat yan yagit:

“Yo kinda dima koni yan do Pin kop da dabili pan soppgut.

Ae but da nandan pisanek nagon apba dima pan milip aben yan do but yomani dakon kosit sopman yomgut.”

Mibili yan do aripmi dima nandan gadawit.

⁴¹ Aisaia da Yesu dakon tilimni kanek gen unun Yesu dosi yagit. ⁴² Yan di anakwa kila amin morapmi Yesu nandan gadanimgwit. Mani Parisi amin do pasalek yan kwok dima awit.

Parisi amin da muwut muwut yutnikon ban yolba wanga egipni unundo si pasalek yan kwok dima awit. ⁴³ Amin da mani pawigin i do galagisi nandawit. Mani Pin kop da mani pawigisak do dima nandawit.

Yesu da gen yagit unun gen dagin amin kokwin akdisak

⁴⁴ Yesu da tebaisi yan yagit, “Amin kinda nak nandan gadan namisak, unun amin nak kalon nanjin dima nandan gadan namisak. Unun Dat yabekban pigim ununyo kisi nandan gadan imisak.

⁴⁵ Nak nandisak amin da nak yabekban pigim amin unun kosok. ⁴⁶ Nak miktimon tenjeni da yan apgum. Do nak nandan gadan namni amin unun pilin tukgwan dima egipdan. ⁴⁷ Amin kinda geno nandanek dima guramitjak kan, unun amin dima kokwinikgen. Nak on miktimon amin kokwin ak do dima pigim. Yokwikon ban timit do pigim.

⁴⁸ Mani amin kinda nak manji naminek geno dima abidosak kan, unun amin gen yagin unun da mibi gildaron kokwin akdisak. ⁴⁹ Nido nak naga da nandak nandagon da dima yosot. Dat yabekban pigim unun da iyi nian yoken ae nianon da yoken do nayigit unun ban yosot. ⁵⁰ Dat da gen yoken dosi nayigit unun gen da amin egip egip dagok dagogi mini panalon anyomisak yansi nandisat. Yan do anek gen nayigit unun banjin yosot.”

Yesu da pan^{detni} **yopman degek**
tobil Datnikon wigik do yoyigit
(*Kilapmi 13–17*)

13

Yesu da pan^{detni} *dakon kandap pakbi ban sugagit*

¹ Yapyap Bilak dakon jap noknok bisap dima altanakwan Yesu on miktim yipmanek Daron

wigikdisat dakon bisap kili kwan tosok yan nandagit. Yesu on miktimon panjetni egipgwit unun do but dasi galak tan yomgut. Sigin yan gin nandan yominjakwan wigi bisapni mudagit.

² Pilindo Yesu gat panjetni gat jap nanjek yikgwit. Sunduk da Judas, Saimon Iskariot dakon monji, unun da Yesu uwal da kisiron yipjak do nandak nandak kili imgut. ³ Yesu yan si nandagit, Dat da yo morap kila aben do tapmim namgut yan nandagit. Ae Pinjopmon da apgum, do ae Pinjopmon tobil kikdisat yan kisi nandagit. ⁴ Do Yesu jap no-knok tamokon da pidan imal dubakni kukwan yipmanjek pakbi son wiririt imal kinda abidanek kogikon wamgut. ⁵ Yan anjek pakbi tagalban idap madep kindakon pigakwa panjetni dakon kandap wasanek sugagit. Yan anjek pakbi son wiririt imal kogikon wamgut unun nan wiririkgit.

⁶ Yan anjek Yesu Saimon Pitakon opban yan iyigit, “Amin Tagi, gak nak dakon kandap sugokdisal, ma?”

⁷ Yan yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Nak da yo asat unun abisok dima nandabi pisosok, mani don nandabi pisokdan.”

⁸ Yanban Pita da yan iyigit, “Nak dakon kandap dimasi sugoki.”

Yanban Yesu da yan iyigit, “Dima sugan gaben kan, gak panjetno dima egipdisal.”

⁹ Yanban Saimon Pita da yan iyigit, “Amin Tagi, yan kan kandapno gin dima sugoki. Kisitno ae busunno kisi sugoki.”

¹⁰ Yanban Yesu da yan iyigit, “Amin kında pakbi kili sogit kan, unun amin kandapni banġin sugosak. Yan aban ġiptimni kisi kileġisi akdan. Ji kili kilek tawit. Mani ji kisi do dima yosot.” ¹¹ Yesu namın amin da uwal da kisiron yipjak unun amin kili kagit. Unun do anek ji kisi dima kilek tan yan yoyigit.

¹² Yesu pañdetni dakon kandap sugaġ mudan imal dubakni pañek tobil pañki tamonikon yikġit. Pañki yigek yan yoyigit, “Nak da yo an damisat unun dakon mibili di nandan? ¹³ Ji da nak Yoyinġet ae Amin Tagi yan nayan. Unun tagisi yoġ. Nak unun mani. ¹⁴ Nak Amin Tagisi ae Yoyinġetji da kandapji sugat. Do jiyo kisi notji dakon kandap sugaġ sugaġ ani. ¹⁵ Nak da yo ani do dolisat, unun kañek unun naġ ġin ani. ¹⁶ Asisi dayisat, oman monji amin tagini dima yapmanġak. Ae gen anġisak amin da yabet amin dima yapmanġak. ¹⁷ Ji nak da anpak unun at dakon mibili kili unun nandan. Ji yan ġin ani kan, kisik kisik akdan. ¹⁸ Nak ji kisi do dima yosot. Nak naga amin kabi naga do manjigim unun nandan yomisat. Mani Pinġop da papiakon gen tosoġ unun bami toġ akdisak. Gen unun yan:

‘Nak gat bret nomak amin unun nak baman nam do kandapmi anenokdok.’

¹⁹ Yo unun dima altañakwa gen unun kili dayit. Do don yo unun bami noman tañakwa yañsi nandan ġadani, Nak Naga Unun Amin. ²⁰ Asisi dayisat, amin kında pi monjino yabekġo kwa but

---

13:10: Jn 6.64,70-71; 15.3   **13:14:** Mt 20.28; Lk 22.27   **13:15:** Pil 2.5; Kol 3.13; 1Pi 2.21   **13:16:** Mt 10.24   **13:18:** Kap 41.9
13:19: Jn 14.29; 16.4   **13:20:** Mt 10.40

dasi abidosok kaŋ, uŋun amin nak naŋ but dasi abidosok. Ae nak but dasi abidosok amin Piŋkop nak yabekgit uŋun naŋ but dasi abidosok.”

Judas da Yesu uwal da kisiron yipdisak

(Mt 26.20-25 ae Mk 14.17-21 ae Lk 22.21-23)

²¹ Yesu gen uŋun yaŋek burigwan da jigisi nandaneŋ yaŋ yaŋgit, “Nak asisi dayisat, jikon da kinda da nak uwal da kisiron nepdisak.” ²² Gen uŋun yaŋban paŋdetni notni pindak pindak awit. Namın amin do yosok uŋun dima nandaba pisagit. ²³ Paŋdetni kinda Yesu da but dasi galak taŋ imgut uŋun Yesu da ileŋikon yikgit. ²⁴ Saimon Pita da busuŋi da tilak aŋ imiŋek yaŋ iyigit, “Namın do yosok yaŋ do iyin ka.”

²⁵ Iyınban uŋun paŋdetni da Yesu da kapmatsisok kiŋek yaŋ iyigit, “Amin Tagi, namın do yosol?”

²⁶ Yaŋban Yesu da iyigit, “Amin kinda bret diwat on idapgwan sibiŋek ibo nokdisak uŋun amin do yosot.” Yaŋ yaŋek bret idapgwan sibiŋek Judas do imgut. Judas uŋun Saimon Iskariot dakon monji.

²⁷ Judas bret uŋun abidaŋakwan Sunduk da burikon pigigit. Yaŋ aŋakwan Yesu da iyigit, “Yo ak do nandal uŋun tepmisi abi.” ²⁸ Amin morap jap noknok tamokon yikgwit uŋun Yesu da gen yaŋgit uŋun dakon mibili dima nandaba pisagit. ²⁹ Judas uŋun moneŋ kila agit. Do amin diwari da Judas kiŋ Piŋkop gawak imim dakon bisap madep dakon yo di yumjak, bo ae bupmi amin do moneŋ yomjak do iyisak yaŋ nandawit. ³⁰ Judas bret diwat uŋun abidaŋek unudon gin wanga pigigit. Wanga uŋun pilin tuk kili agit.

Yesu unun gen teban kalugi kinda panjetni do yomgut

³¹ Judas unun yomakon pigakwan Yesu yan yagit, “Abisok Amin Dakon Monji unun man madep pakdisak. Ae Monji do anek Pin kop yo kisi man madep panjek ³² Monji do man madep imdisak. Yan unun tepmisi akdisak.

³³ “Gwakno kabi, nak ji gat bisap pisipmisok gin egipnen. Nak kinapbo ji da nak wisikdan. Mani Juda amin yoyigim yan gin abisok ji ban dayisat, nak da kisonon ji aripmi dima apdan.

³⁴ “Nak gen teban kalugi kinda damisat unun yan: ji disikon notji do but dasi galak tan yomin yomin ani. Nak ji do but dasi galak tan damisat, yan gin ji disikon notji do yan gin nandani. ³⁵ Ji disikon notji do but dasi galak tan yomni kan, amin kisi da dandaba ji nak dakon panjet kabino akdan.”

Pita da manji imdisak do Yesu da yagit

(Mt 26.31-35 ae Mk 14.27-31 ae Lk 22.31-34)

³⁶ Kili Saimon Pita da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, gak dukon kikdisal?”

Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da kokup kikdisat unudon abisok gak aripmi dima noldisal. Mani don nak noldisal.”

³⁷ Yanban Pita da yan iyigit, “Amin Tagi, mibili nianon da nak abisok gak tagi dima golben? Nak gak do anek tagi kimokgen.”

³⁸ Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak nak do anek tagisi kimokgen yan nandisal, ma? Asisi gayisat,

pup gen dima yanakwa gak da ‘nak do unun amin dima nandan imisat’ yan kosiri kapbi yokdisal.”

14

Yesu unun Daron kigik dakon kosit

¹ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji butji dima jik toni. Egip egipji Pin kopmon tosoƙ yaƙsi nandan, ae egip egipji nagon tosoƙ yaƙsi nandan namni.

² Datno da yutnon yut buri morapmisi toƙ. Yan dima kaƙ, gen unun aripmi dima dayikom. ³ Nak kiƙ ji dakon tamo paƙnoman aƙek, aeno tobiƙ abin ji timikgo paƙki nak gat egipnen. ⁴ Nak da kokup kikiƙdisal dakon kosit unun disi nandan.”

⁵ Yanban Tomas da yan iyigit, “Amin Tagi, gak dukon kikiƙdisal, nin dima nandan. Do nianon da kosit unun koneƙ?”

⁶ Yanban Yesu da yan yoyigit, “Nak naga kosit, ae gen bami, ae egip egip. Daron kigik kosit nƙwakiƙwari kiƙinda dimasi tosoƙ. Nak kalonƙin. ⁷ Nak do paƙyaƙsi nandan namaƙ tam, Datnoyo kisi tagi nandan ibam. Abisok da wasaƙek unun nandan iminƙek kili unun koƙ.”

⁸ Yan yanban Pilip da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, gak da Dat nolunbi nin dakon but mudanban.”

⁹ Yanban Yesu da iyigit, “Pilip, nak bisap dubagi ji gat egipgumaƙ, mani nak dima nandan namisal, ma? Amin kiƙinda nak nandisak unun Dat naƙ kosok. Gak nianon da Dat nolunbi kono yan yosol?”

¹⁰ Bo Dat nagon egakwan nak Daron egisat unun nandabi bami dima ak? Nak gen dayit unun naga

da nandak nandagon da dima dayit. Dat nagon egisak unun da pini asak. ¹¹ Nak Daron egapbo Dat nagon egisak yan dayisat unun nandaba bami asak. Mani geno do nandaba bami dima asak kan, wasok tapmimi ton morap agim unun da mibilno tagi dolisak.

¹² “Asisi dayisat, nak nandan gadan namjak amin da nak da pi asat unun akdisak. Nak Daron wigikdisat, do nak da pi agim si yapmanek madepsi akdisak. ¹³ Yo morap aben do nak da manon da nayini, unun akdisat. Yan abo Dat da Monjikon man madep pakdisak. ¹⁴ Yo morap do nak da manon bisit yoni, unun nak akdisat.”

Yesu da Telagi Wup yipban pisak do yagit

¹⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji nak do but dasi galak tan naman kan, yo morap ani do yagim unun guramitni. ¹⁶ Nak Datno iyiko unun da Panpulugok kindi gat damdisak. Unun da ji gat bisap mudok mudogi mini egipdisak. ¹⁷ Panpulugok damdisak unun gen bami dakon Wup. Miktim amin da aripmi dima abidogi, nido dima kon, ae dima nandan iman. Mani ji da nandan iman. Ji gat egisak, ae don ji da butgwan egipdisak. ¹⁸ Nak ji depman dekgo men datyoni mini da tilagon dima egipdan. Nak jikon tobil apdisat. ¹⁹ Bisap pisipmisok egek miktim amin da nak dima nandakdan. Mani ji da nak nandakdan. Nak egisat, do jiyo kisi yan gin egipdan. ²⁰ Unun bisapmon nak Daron egisat, ae ji nagon ekwan, ae nak jikon egisat, yansi nandaba

14:11: Jn 10.38   **14:12:** Mk 16.19-20   **14:13:** Mt 7.7; Jn 15.16

14:15: Jn 15.10; 1Jn 5.3   **14:16:** Jn 14.26; 15.26; 16.7   **14:17:** Jn 16.13   **14:20:** Jn 17.21-23

pisokdisak. ²¹ Amin kinda yo morap ani do yagim unun nandanek guramikdak, unun amin da nak do but dasi galak tan namisak. Amin kinda nak do but dasi galak tan namisak unun amin do Datno da but dasi galak tan imdisak. Ae nakyo kisi unun amin do but dasi galak tan iminek naga nan yoliko kokdisak.”

²² Yesu da yan yanban Judas kinda, unun Judas Iskariot dima, unun da yan iyigit, “Amin Tagi, gak nianon da gaga ninban gin nolikdisal, mani miktim amin morap dima yolikdisal?”

²³ Yanban Yesu da yan iyigit, “Amin kinda but dasi galak tan namjak kan, unun amin da nak dakon gen guramitjak. Datno da unun amin but dasi galak tan imjak. Anakwan nit op do unun amin gat egipnen. ²⁴ Amin kinda but dasi dima galak tan namisak, unun amin nak dakon gen dima guramikdak. Gen on nandan unun nak dakon gen dima, gen on Dat yabekban pigim unun dakon gen.

²⁵ “Nak ji gat sigin egek gen on dayisat. ²⁶ Mani Panpulugok, Telagi Wup, nak da manon Dat da yabekban pikdisak. Unun da yo morap do dayindetdisak. Ae ji panpuluganban gen morap dayigim da dayisat unun ae nandaba pisokdan.

²⁷ “But yawot jikon yipmandat. But yawotno ji do damisat. But yawot on miktimon minat amin da daman unuden dima. Do butji jik tanakwa pasol pasol dima ani. ²⁸ Gen kinda dayiko nandawit unun yan ‘Nak depman kikdisat. Anek aeno tobil jikon opdisat.’ Ji da nak but dasi galak tan naman kan, nak Daron wigikdisat unun da kisik kisik

damdisak, nido Dat da nak nwapmanɗak. ²⁹ Yo morap don noman taɗ mudanɗakwa nandanɗ gadat ani yaɗ do mibiltok gen on dayisat.

³⁰ “Bisap dubak gen dima yoneɗ, nido on miɗtim dakon kila amin madep kili uɗun apdisak. Uɗun da nak aripmi dima abin nepjak. ³¹ Mani miɗtim amin da nak da Dat but dasi galak taɗ imisat yaɗ nandani uɗun do anek yo morap abenɗ do Dat da nayigit uɗun da aripmonsi asat. Kili pidanɗa kino.”

15

Yesu uɗun wain nap obisi

¹ Yesu da sanɗenek yaɗ yagit, “Nak naga wain nap obisi. Ae Datno uɗun wain pi dakon kila amin. ² Kiliɗno morap bami dima toɗ uɗun Dat da mandanɗ maban kwanɗ. Anek kiliɗno morap bami toɗ uɗun Dat da bami madepsi toni do paɗmilip asak. ³ Gen dayigim uɗun da ji kili suganɗ paɗmilip agit. ⁴ Ji nagon sanɗenɗa nak da jikon sanɗekenɗ. Wain kiliɗi obikon dima sanɗesak kanɗ, bami dima tosak. Yanɗin jiyo nagon dima sanɗeni kanɗ, bami dima tokdanɗ.

⁵ “Nak naga wain obi ae ji kiliɗno morap. Amin kinda nagon sanɗenɗan nak uɗun aminon sanɗekenɗ kanɗ, bami morapmi tokdisak. Ji nak nipmanɗ degek yo kinda aripmi dima ani.

⁶ “Amin kinda nagon toktogi dima sanɗesak kanɗ, uɗun amin kiliɗi yokwi yombem. Kiliɗi uɗuden amin da mandanɗ yopba kibidanɗa paɗ muwuk kindapmon sosonɗ.

⁷ “Ji nagon toktogi sanbeni ae geno jikon tosak kan, yo nido galak tanek bisit ani unun dakon bami noman tan damdisak. ⁸ Ji bami morapmisi tanba amin da dandaba nak dakon pangetnosi akdan. Yan aba Datno da man madep pakdisak.

⁹ “Dat da nak do but dasi galak tan namisak, yan gin nak da ji do but dasi galak tan damisat. Nak ji do but dasi galak tan damisat, ji toktogisi unun kagagwan egipni. ¹⁰ Nak Datno dakon gen teban guramigek but dasi galak tan namisak unun da kagagwan egisat. Ji yan gin nak dakon gen teban guramitni kan, but dasi galak tan damisat unun da kagagwan egipdan. ¹¹ Nak dakon kisik kisik da jikon tanakwan ji dakon kisik kisik da madepsi tugosak, mibili yan do anek gen on dayisat.

¹² “Gen tebano unun yan: nak da ji do but dasi galak tan damisat, jiyo yan gin disikon notji do but dasi galak tan yomij yomij ani. ¹³ Amin kinda da notni do but dasi galak tan imijek unun panpulugok do anek egip egipni paretjak kan, amin do but dasi galak tan yomyomni unun da anpak bamisi ae wukwisi asak. Amin diwari morap dakon si yapmandak. ¹⁴ Ji gen teban on dayisat unun guramitni kan, ji nak dakon notnoni kabi akdan. ¹⁵ Oman monji unun amin tagini da yo morap asak unun dima nandan. Unun do oman monjino yan aeno dima dayiken. Gen morap Datnokon nandagim unun kili dayigim. Yan agim do ji notnoni yan dayisat. ¹⁶ Nak ji gat egipnen do ji da dima manjin nepgwit. Nak ji gat egipnen do manjigim. Anek

---

15:8: Mt 5.16   **15:10:** Jn 14.15; 1Jn 2.5   **15:12:** Jn 13.34
15:13: Jn 10.11; 1Jn 3.16   **15:14:** Mt 12.50

ji kin pi aba bami dima yokwi tanek toktogi toni do manjigim. Do nak da manon yo nido bisit ani unun Dat da tagi damjak. ¹⁷ Gen tebano unun yan: Ji disikon notji do but dasi galak tan yomin yomin ani.”

Miktim amin da panjet do nandaba yokwi tok anyomdan

¹⁸ Yesu da sanbejek yagit, “Miktim amin da nandaba yokwi tok andaba kan, yansi nandani, mibiltok nak do yan gin awit. ¹⁹ Ji miktim amin da tilagon egipni kan, miktim amin da notnin di yanon da but dasi galak tan damdan. Mani ji on miktim dakon amin dima. Nak da ji on miktimon ban kili manjin depgum. Unun do anek miktim amin da nandaba yokwi tok andaman. ²⁰ Gen dayigim unun do nandani, ‘Oman monji amin tagini dima yapmanan.’ Nak yokwi annamgwit kan, jiyo kisi yokwi yan gin andamdan. Ae nak dakon gen guramikgwit kan, ji dakon gen kisi guramitdan. ²¹ Ji nak nolgan do anek yokwi andamdan, nido Dat nak yabekban pigim unun dima nandan iman.

²² “Nak pijek gen dima yoyigim tam, yokwini dakon gen kinda dima tosok. Mani nak pijek gen kili yoyigim, do amin kinda da ‘nak dima nandanek sun agim’ yan yogogi mini. ²³ Amin kinda nak do nandaban yokwi tok an namisak, unun amin Datno kisi do nandaban yokwi tok an imisak. ²⁴ Nak unun da binapmon pi tapmimi ton amin kinda da dima agit unun ban agim. Yan dima agim

tam, yokwini dakon gen kinda dima tosok. Mani nak da wasok tapmimi toŋ agim uŋun pindakgwit, mani nak gat Datno gat kisi do nandaba yokwi tok aŋnimaŋ. ²⁵ Yaŋ aba gen teban papianikon gen kinda tosok uŋun bami toŋ agit. Gen uŋun yaŋ: ‘Isal dogin amin da nandaba yokwi tok aŋ namg-wit.’

²⁶ “Paŋpulugokji, Gen Bami Dakon Wup, Daron egisak. Nak da jikon yabekgo pikdisak. Uŋun da Daron da piŋek mibilno do yaŋ tenŋenok akdisak. ²⁷ Ae ji nak da pi si wasagimon da wasaŋek egipgumaŋ da ekwamaŋ, do jiyo kisi nak do yaŋ tenŋenok ani.”

16

¹ “Gen uŋun nandaŋ gadatji dima witdal kini do aŋek dayisat. ² Muwut muwut yutnikon baŋ ji dolek uŋun gat dima muwutni do yaŋsop aŋ damdaŋ. Bisap kinda apjak, uŋudon amin da dikba kimagakwa uŋun amin da nin da Piŋkop do yo tagisi aŋ imamaŋ yaŋ nandakdaŋ. ³ Uŋun Dat dima nandaŋ imaŋ, ae nakyo kisi dima nandaŋ namaŋ. Yaŋdo, yo morap uŋun aŋ damdaŋ. ⁴ Mani abisok yo uŋun altokdaŋ do kili dayiŋ mudat, do don amin da yo uŋun aŋ daba gen on dayisat uŋun do nandani.”

Yesu da Telagi Wup dakon pi do yagit

Yesu da saŋbeŋek yagit, “Kalip naga gat kisi egipgumaŋ do aŋek on gen morap dima dayigim. ⁵ Abisok nak Dat yabekban pigimon tobil wigikdisat. Mani jikon da kinda da ‘Gak

dukon kisal?’ yaŋ diŋa nayaŋ. ⁶ Abisok gen on dayiko jigisi nandaŋ. ⁷ Mani asisi dayisat, nak ji paŋpulugok do depmaŋ dek wigikdisat. Diŋa wigiken kaŋ, Paŋpulugokji jikon diŋa pikdisak. Mani nak wigiken kaŋ, nak da yabekgo jikon pikdisak. ⁸ Uŋun da piŋ pi aban miŋtim amin morap aŋpak yokwi gat, ae aŋpak kilegi gat, ae Piŋkop da amin gen pikon yopdisak gat dakon mibili kisi pakyaŋsi nandaba pisokdisak. ⁹ Pi aban yokwinin madepsi taŋ nimaŋ yaŋ piŋdatdaŋ. Yokwini dakon mibili uŋun nak diŋa nandaŋ gadaŋ namaŋ. ¹⁰ Ae pi aban aŋpak kilegi dakon mibili nandaba pisokdisak, nido nak Daron wigapbo ae saŋbeŋek diŋa nandaŋ. ¹¹ Ae pi aban amin gen pikon yopyop dakon bisap apdisak yaŋ nandani, nido on miŋtim dakon kila amin madep uŋun kobogi yokwi timitdisak.

¹² “Gen yogogi morapmi toŋ, mani abisok dayiken kaŋ, ji aripmi diŋa timitdaŋ. ¹³ Mani Gen Bamisi Dakon Wup uŋun da abiŋ ji paŋpulugaŋban gen bami morap nandaba pisokdaŋ. Uŋun iyi dakon gen baŋ diŋa dayikdisak, gen nandisak uŋun baŋgin dayikdisak. Aŋek yo don altokdaŋ uŋun do dayikdisak. ¹⁴ Uŋun da nak dakon gen abidaŋek dayiŋ tenŋeŋaŋban uŋun da nak dakon tilim madepno akdisak. ¹⁵ Daron yo morap toŋ uŋun nak dakon. Uŋun do mani yat, Wup da nak dakon gen abidaŋek yaŋ tenŋeŋaŋ damdisak.”

Kisik kisik da but yokwi dakon kulabik akdisak

16 Yesu da sanbenek yan yagit, “Bisap pisipmisok nak sanbenek ae dima nandakdan. Ae timisok di egek donjok nandakdan.”

17 Panjet diwari notni yoyin yoyin anek yawit, “Gen unun niyisak dakon mibili nian? Yan yak, ‘Bisap pisipmisok nak sanbenek ae dima nandakdan. Ae timisok di egek donjok nandakdan.’ Ae yan yak, ‘Unun dakon mibili unun yan: nak Daron kikdisat.’ 18 ‘Bisap pisipmisok’ yan unun mibili nido yak? Gen unun dakon mibili dima nandaman.”

19 Yesu unun do nayikdan yan pindagek yan yoyigit, “Gen unun yat dakon mibili nandak do disi gin yon, ma? Yan dayit, ‘Bisap pisipmisok nak sanbenek ae dima nandakdan. Ae bisap pisipmisok egek ae donjok nandakdan.’ 20 Asisi dayisat, ji kunam madepsi tatdan, ae bupmi kunamyo kisi madepsi akdan. Mani miktin amin da kisik kisik akdan. Butji wagisi yokwi tokdan, mani but yokwisi dakon kulabigi don kisik kisik madepsi nandakdan. 21 Minjat kinda monji altok do anakwan tepmi madepsi nandisak. Mani monji altajakwan tepmi unun pasak dakon nandak nandak dima asak. Monji miktimon kili altosok unun do kisik kisik asak. 22 Unun da tilak ji abisok but yokwi an. Mani aeno dandaken bisapmon kisik kisik akdan. Ae amin kinda da kisik kisikji aripmi dima gwayesak. 23 Unun bisapmon ji da nak yo kinda do bisit dima nayikdan. Asisi dayisat, yo kinda do nak da manon da Dat bisit iyini kan, unun damdisak. 24 Ji kalip nak da manon da yo kinda abidok do

bisit kinda dima awit. Ji bisit ani. Yan anek yo timigakwa kisik kisik da butjikon tugosak.”

Yesu da miktım dakon tapmım kili abigit

²⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak on gen morap tilagon da dayısat. Don tilak gen ae dima dayıken. Dat do nomansi dayın tenjenokdisat. ²⁶⁻²⁷ Nak da ji do anek Dat bisit iyıken yan dima dayısat. Dima. Ji nak do but dasi galak tan naman, ae nak Pinkopmon da apgum yan nandaba bami asak. Yan an, do Dat da iyi but dasi galak tan damısak. Do unun bisapmon ji nak da manon Dat bisit iyıktan. ²⁸ Nak Daron da miktımon pigim. Ae abısok miktım yipmanek Daron wigikdisat.”

²⁹ Yan yanban paıdet kabını da yan iyıwit, “Abısok nomansi niyısal. Tilak gen dima yosol. ³⁰ Nin abısok yanşı nandaman, gak yo morap kili nandan mudosol, ae amin da dima gayınakwa gaga tagı yoki. Unun do anek gak Pinkopmon da apgul yanşı nandano bami asak.”

³¹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Abısok ji kili nandan gadat an, ma? ³² Nandani, bisap kili kwantak. Asi bisap kili unun, do ji birıpmıgi yutjikon kın kın akdan. Yan anek nak nepba naga gin egıpdısat. Mani Dat nak gat egısak do naga gınsi dima egıppen. ³³ Ji nagon gadanek butji yaworısi tanakwa egıpnı, yan do anek gen on dayısat. Miktımon egıpnı bisapmon jıgi noman tan damdan. Mani ji pasol pasolı mıni tebaisi atni. Nak da miktım dakon tapmım kili abın yıpgum.”

17

Yesu iyi do bisit agit

¹ Yesu pañdet kabini gen uñun yoyiñ mudaneñ Kwen Kokup siñtaneñ bisit yañ agit, “Dat, bisap kili abik. Monjigo dakon man awigaki kañdo Monjigo da gak dakon man awigisak. ² Amin morap Monjigo da kila asak do yañ mudaneñ ingul. Yañdo, amin morap imisal uñun da egip egip dagok dagogi mini tagi yomjak. ³ Egip egip dagok dagogi mini dakon mibili uñun yañ: amin da gak Piñkop kalonisi bamisi yañ nandaneñ gamañ, ae Yesu Kristo gak da yabekbi pigit yañ gin nandaneñ iman. ⁴ Gak da pi morap namgul, uñun pi añ mudoko miñtim amin da tilimgo kili kawit. ⁵ Dat, miñtim dima noman tanakwan nak gak gat egek tilimno tan namgut. Abisok gak da inamon uñun tilim aego nabi.

Yesu pañdetni do bisit agit

⁶ “Amin morap on miñtimon bañ namgul kabikon gak dakon mibilgo kili yoyiñ tenñeñagim. Uñun amin gak dakon bañ nak do nabi gak dakon gen guramikgwit. ⁷ Abisok yañsi nandaneñ, yo morap namgul uñun gak dasi namgul yañ nandaneñ. ⁸ Nido gen morap namgul uñun yoyiko abidawit. Añek asi nak gagon da apgum ae gak da nak yabekgil, yañsi nandaba bamisi asak. ⁹ Nak uñun amin kabi do bisit asat. Miñtim amin kisi do dima asat. Uñun amin kabi namgul uñun gak dakon amin kabigo, do uñun do bisit asat. ¹⁰ Nak dakon amin kabi uñun gak dakon. Ae gak dakon amin kabi uñun nak dakon. Amin da nak dakon

amin kabino pindagek tilimno kanek man madep naman.

¹¹ “Nak gagon obinek miktimon sanbenek dima egipben. Mani unun amin kabi da miktimon sigin egipdan. Telagi Dat, mango tapmimi tonji namgul unun nan panjutnoki. Yan anaki nit da kalonji ekwamak, unun amin kabi da kalonji yan gin egipni. ¹² Nak unun gat egipguman bisapmon man namgul unun nan panjutnanapbo tagisi egipgwit. Unun amin kabikon da amin pasiljak do yanbi unun dagin pasilgit. Yan anakwan Pinjop da papiakon gen unun do mandabi unun bami ton agit.

¹³ “Nak abisok gagon opben, mani kisik kisikno da unun amin kabikon tugosak yan do miktimon sigin egek gen on yosot. ¹⁴ Nak naga on miktimon nani dima, ae amin kabino unun kisi on miktimon nani dima, do nak gengo amin kabino do yobo miktimon amin da nandaba yokwi tok an yomgwit. ¹⁵ Amin kabino miktimon ban timikgi do bisit dima asat. Panjutnanaki Yokwi Ami da dima panupbal asak yan do bisit asat. ¹⁶ Nak naga on miktimon nani dima, ae amin kabino unun kisi on miktimon nani dima. ¹⁷ Gak dakon gen unun gen bamisi. Amin kabikon pi abi gengo bamisi unun da burikon pi aban gakdosi amin ani. ¹⁸ Gak da nak yabekbi miktimon pigim. Yan gin nak da amin kabino miktimon yabekdat. ¹⁹ Unun amin da gakdosi amin ani do anek egip egipno kalon gak do gamisat.

Yesu nandan gadat amin kisi do bisit agit

²⁰ “Nak unun amin kabi do gin bisit dima asat. Unun amin kabi da gen yanakwa nak nandan gadan namni amin unun kisi do asat. ²¹ Dat nak gagon egapbo gak nagon egisal yan gin unun amin kabi da but kalonji egipni do bisit asat. Unun amin nit gat egapno miktim amin da asi gak da nak yabekbi pigim yan nandaba bamisi asak dosi nandisat. ²² Nit kalonji ekwamak yan gin unun amin kalonjisi egipni, yan do tilim namgul unun kili yomgum. ²³ Nak unun amin kabikon egapbo gak nagon egisal. Kalonjisi egipni do nandisat. Yan egakwa miktim amin da gak da nak yabekbi pigim yan nandani dosi nandisat. Ae gak da nak do but dasi galak tan namisal yan gin gak da unun amin do galak tan yomisal yan nandani dosi nandisat.

²⁴ “Dat, miyat amin nak do namgul unun nak da egipben kokupmon nak gat kisin egipnen do nandisat. Tilim namgul unun koni do nandisat. Yo morap dima noman tanakwa but dasi kilisi galak tan namgul, unun do anek unun tilim namgul. ²⁵ Dat Kilegisi, miktim amin gak dima nandan gaman. Mani nak nandan gamisat. Ae amin kabino da gak da nak yabekbi pigim yanji nandaba bami asak. ²⁶ Nak da gak unun amin kabikon yoligim. Ae gak da but dasi galak tan namisal yan gin unun amin kabi da amin do but dasi galak tan yomni, ae nak unun amin kabikon egipben, yan do sigin sanbenek gak yolikdisat.”

Yesu tepmi panek kimakgit da aeni pidagit

(Kilapmi 18–20)

18

Judas da Yesu uwal da kisiron yipgut

(Mt 26.47-56 ae Mk 14.43-50 ae Lk 22.47-53)

¹ Yesu bisit an mudanban pandet kabini gat kisi Kidron Pakbi Kidat yapmanek kiwit. Unun pakbi da usugap da pigaga kind a tosok. Yesu gat pandet kabini gat unun pigagagwan pigiwit.

² Bisap morapmi Yesu gat pandet kabini gat unun pigaga muwuk muwuk awit, do uwal da kisiron yipjak amin Judas kisi unun pigaga kan nandanjo agit. ³ Do Judas da Rom dakon emat amin di gat ae Telagi Yut Madep dakon obip amin diwari gat timikban unudon kiwit. Obip amin unun mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da yabekgwit. Unun amin kabi lam ae kalin ae emat dakon yo kisi timikgwit. ⁴ Yesu yo morap noman tan imdan unun kili nandan mudagit. Do kapmatjok da kin unun amin kabi yan yoyigit, “Ji namin nan wisan?”

⁵ Yoyinban yan yawit, “Nin Yesu Nasaret amin nan wisaman.” Yanba Yesu da yoyigit, “Nak unun mani.” Yesu uwal da kisiron yipjak amin Judas unun amin kabi gat kisi akgwit. ⁶ Yesu da “Nak unun mani” yan yanakwan amin unun timisok di duwalik kinjek miktimon piligi pakgwit. ⁷ Yesu da aeni yoyigit, “Ji namin nan wisan?”

Yoyinban yawit, “Yesu Nasaret amin.”

⁸ Yan yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak kili dayit, nak unun mani. Ji nak wisan kan, on amin kabi yopba kini.” ⁹ Yan yanban gen kind a kalip

Yoyinban yawit, “Yesu Nasaret amin.”

⁸ Yan yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak kili dayit, nak unun mani. Ji nak wisan kan, on amin kabi yopba kini.” ⁹ Yan yanban gen kind a kalip

yagit unun bami ton agit. Gen unun yan: “Amin kabi unun nak do namgul unun kinda dima yipbo pasilgit.”

¹⁰ Saimon Pita da emat agak sibani ilik mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman monji dakon miragi amin tet nani mandan dagagit. Oman monji unun dakon mani Malkus. ¹¹ Yan aban Yesu da tebai yan iyigit, “Emat agak siba yigikon simil! Dat da tepmi paken do nandisak unun dima paken yan nandisal, ma?”

Yesu Anaskon ankiwit

¹² Emat amin gat ae mibiltok amin madepni gat, ae Juda amin dakon obip amin gat da Yesu abidanek nap teban nan abisiwit. ¹³ Yan anek mibiltok Anaskon ankiwit. Anas unun Kaiapas dakon yopmi. Unun bilagon Kaiapas da mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgut. ¹⁴ Unun da kalip Juda amin yan yoyigit, “Amin kalon kinda dagan amin morap kisi do anek kimotjak kan, unun tagi.”

Pita da Yesu do wasip yagit

(Mt 26.69-70 ae Mk 14.66-68 ae Lk 22.55-57)

¹⁵ Saimon Pita gat ae pandet kinda gat Yesu yol anan kigimal. Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da unun pandet nandan imgut, do Yesu yol anan mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da nagalon pigigit. ¹⁶ Mani Pita wanja yoma kaga da kapmatjok aagit. Do pandet unun mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da nandan imgut unun da kin oman minat kinda yoma kila agit

uñun iyinjek Pita abidanban nagalgwan pigigimal.
 17 Oman minjat uñun yoma kila agit uñun da Pita
 yan iyigit, “Gak uñun amin dakon pandetni kinda
 bo?”

Iyiban Pita da yagit, “Nak dima.”

18 Kokup mirimisi agit, do oman monji gat ae
 obip amin gat kindapni alik do kindap kinda sogit
 da patderikon angwasinjek akgwit. Anakwa Pita yo
 kisi agek kindapni aliwit.

*Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da
 Yesu gen yan imgut*

(Mt 26.59-66 ae Mk 14.55-64 ae Lk 22.66-71)

19 Uñun bisapmon mukwa sogok amin dakon
 mibiltok amin da Yesu pandet kabini do iyigit
 ae yoyindet agit kisi do iyigit. 20 Yanban Yesu da
 yan iyigit, “Nak gen nomansi amin kisi yoyin
 tentenagam. Muwut muwut yutnikon yoyin
 dekgim, ae Telagi Yut Madep da nagalon Juda
 amin da abin muwuk muwuk an unudon bisapmi
 bisapmi yoyin dekgim. Gen kinda pasilikon dimasi
 yagam. 21 Do nido nak nayisal? Gen yanapbo
 nandawit amin ban yoyi. Gen yagam uñun da
 nandan.”

22 Yesu yan yanakwan obip amin kinda da mogim
 kulbak anagek yan iyigit, “Mukwa sogok amin
 dakon mibiltok amin dakon geni kobogi gen tagi
 nan iyisat yan nandisal ma?”

23 Yanban Yesu da yan iyigit, “Gulusun yat
 kan, uñun do nayi. Ae gen kilegi yat kan, nido
 nikdal?” 24 Nap kisirikon abisiwit dima widadalek
 Anas da Yesu yabekban mukwa sogok amin dakon
 mibiltok amin Kaiapaskon ankiwit.

Pita da aeni Yesu do wasip yagit

(Mt 26.71-75 ae Mk 14.69-72 ae Lk 22.58-62)

²⁵ Saimon Pita kindapni alin agakwan yan iyiwit, “Gak Yesu dakon pandetni kinda, ma?”

Yan iyinba yoyigit, “Nak pandetni kinda dima.”

²⁶ Mani mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman amin kinda, unun Pita da miragi mandan dagagit amin unun dakon diwatni kinda, unun da yan iyigit, “Gakyo kisi Yesu gat pigaga ekwa dandat, ma?”

²⁷ Iyiban Pita da yagit, “Dima!” Wasip yanakwan unudon gin pup gen yagit.

Yesu Pailaron ankiwit

(Mt 27.1-2 ae 27.11-14 ae Mk 15.1-5 ae Lk 23.1-5)

²⁸ Juda amin da Yesu abidan Kaiapas dakon yut yipmanjek gapman dakon amin madep da yutnon ankiwit. Unun kili wisa dagagit, do iyi gapman dakon amin madep da nagalon dima pigiwit, nido piginen kan Pin kop da dabilon kilek tanjek Yapyap Bilak dakon jap noknoknin ansun akdaman yan nandawit. ²⁹ Wanga joman agakwa Pailat da pin yan yoyigit, “Ji on amin mibili nido gen yan imen?”

³⁰ Yanban yan iyiwit, “Unun yokwi pakpak kinda dima tam, gagon dima anopnom.”

³¹ Yanba Pailat da yoyigit, “Disi abidan anki disi dakon gen tebanji yolek gen pikon yipni.”

Yanban Juda amin da yan iyiwit, “Nin da amin kinda anjatno kimotjak dakon yan dagok ninon dimasi tosok.” ³² Gen unun yanba kalip Yesu da kosit nianon da kimotjak do yagit, unun bami ton agit.

³³ Pailat da aeni gapman da yutnon wigi Yesu iyinban opban yan iyigit, “Gak Juda amin dakon kila amin madep, ma?”

³⁴ Yanban Yesu da iyigit, “Unun gaga nandanek yosol, bo amin di da nak do yan gayiwit?”

³⁵ Yanban Pailat da yagit, “Nak Juda amin kinda dima! Gaga dakon amin kabigo gat ae mukwa sogok amin dakon amin madep kabigo gat da gak abidan anan nagon anoben. Gak ninan agil?”

³⁶ Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da Amin Kila Asat unun on miktin dakon yo dima. On miktin dakon tam nak dakon oman monjino gat emat wamanakwa amin kinda da nak Juda amin da kisiron aripmi dima nepbam. Nak da Amin Kila Asat unun kokup nwanjwari dakon yo.”

³⁷ Yanban Pailat da iyigit, “Asi gak kila amin madep kinda, ma?”

Yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Kila amin madep kinda yan nayisal unun asi bami yosol. Nak gen bami minat amin morap yoyiken do on miktimon pigim. Mibili yan do men da analagit. Gen bami yolgan amin morap unun nak dakon gen do mirak yopmangan.”

³⁸ Yanban Pailat da iyigit, “Gen bami unun yo kinda ni?”

*Pailat da Yesu tilak kindapmon anjati do yagit
(Mt 27.15-31 ae Mk 15.6-20 ae Lk 23.13-25)*

Pailat gen unun iyinban aeni wanja Juda aminon pikek yan yoyigit, “Nak da gulusun kinda agit do gen yan imnen da arip dimasi kosot. ³⁹ Mani Yapyap Bilagon anpakji yolek amin kinda dam

tebanon nan wıtdal yıpbı kın kın an. Do Juda amın dakon kıla amın madep nan yıpbı kısak bo nıan nandan?”

⁴⁰ Yanban yan tıdanek yawıt, “Barabas nan yıpbı kısak.” Barabas unun kabo noknok, ae amın dapmanek yoni gwayan amın kında.

19

¹ Pailat da yanban Yesu abıdanek baljawıt.

² Anakwa emat amın da nap keli toj kındanan kıla amın madep dakon pelıt yombem kında wasanek Yesu da busunon yıpgwıt. Yan anek imal dubak gamı kında nan pan ıngwıt. ³ Anek kapmatjok da kın yan iyıwıt, “Gıldat tagı, Juda amın dakon kıla amın madep!” Yan iyınek mogım kulbak anakgwıt.

⁴ Anakwa Pailat wanga aeni pıgı Juda amın yan yoyıgıt, “Nak da unun amın jikon abıko yanrı nandan ımni, nak da unun amın gulusunı kında agıt do gen yan ımnen da arıp dıması kosot.” ⁵ Yesu nap keli toj ban pelıtı waman ıngwıt gat ae imal dubak gamı kısı kwenikon sığın tanakwa wanga pıgıt. Pınakwan Pailat da amın yan yoyıgıt, “Kabıt, unun amın onı.”

⁶ Yanakwan mukwa sogok amın dakon amın madep kabı gat ae obıp amın gat da Yesu kanek tebai yan tıdanek yan yawıt, “Tılak kındapmon anakba kımakban! Tılak kındapmon anakba kımakban!”

Yanba Pailat da yoyıgıt, “Dısı abıdan ankı tılak kındapmon anakba kımotjak. Nak da gulusunı kında agıt do gen yan ımnen da arıp dıma kat.”

⁷ Mani Juda amin da yan iyiwit, “Ujun amin da iyi do ‘Nak Pinƙop dakon Monji’ yan yagit. Nin dakon gen teban da unuden amin si kimotni do yosok.”

⁸ Pailat gen unun nandanek mibiltok pasalgit unun si yapmanek madepsi pasalgit. ⁹ Anek aeni gapman yutnon wigi Yesu yan iyigit, “Gak dukon nani?” Mani Yesu da gen kobogi kinda dima iyigit. ¹⁰ Anakwan Pailat da iyigit, “Kobogi nayik do dima nandisal, ma? Gepbo kiki bo ae tilak kindapmon gitni dakon yan dagok nagon gin tosok. Gak unun dima nandisal, ma?”

¹¹ Yanban Yesu da iyigit, “Pinƙop kwen egisak unun da tapmim dima gamgut tam, gak da nak abin nepbi dakon tapmim kinda dima tan gaban. Do amin gak da kisiron nepmak unun dakon yokwi da gak dakon yokwi yapmandak.”

¹² Pailat gen unun nandanek Yesu yipban isal kisak do kosit wisik agit. Mani Juda amin da yan tidanek yan yawit, “Gak unun amin yipbi kisak kan, gak Sisa dakon notni dima. Amin iyi do nak kila amin madep yan yosok unun Sisa dakon uwalni.”

¹³ Pailat gen unun nandanek Yesu anan wanga abigigit. Abigek tamo kinda mani Tip Ban Yalinbi Tamo yan yon unudon gen kokwin an yityit tamo kinda tosok unudon yikgit. (Ujun tamo Ibru genon da Gabata yan yon.) ¹⁴ Anwa Yapyap Bilak do nandanek jap panƙosit ak bisap, gildat binap 12 kilok agit. Pailat da Juda amin yan yoyigit, “Kabir, kila amin madepji oni.”

15 Yanban yan tidanek yawit, “Anabigit! Anabigit! Tilak kindapmon anakgit!”

Yanba Pailat da yoyigit, “Kila amin madepji tilak kindapmon anakgen do nandan?”

Yanban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da yan yawit, “Ninon kila amin madep kindadima egisak. Sisa kalongin!” 16 Pailat da Yesu tilak kindapmon anatan do emat amin da kisiron yipban abidan ankiwit.

Yesu tilak kindapmon anakgit

(Mt 27.32-44 ae Mk 15.21-32 ae Lk 23.26-43)

17 Yesu iyi tilak kindapni guramigek kokup pap yipmanek miktim tim kindakon kiwit, mani Busun Kidat. Ibru genon da Golgata yan yon.

18 Unudon tilak kindapmon anakgit. Amin bamori kisi tilak kindap teri teri dapmanakwa Yesu binapmon akgit.

19 Pailat da yanban but piso gen kindamandan tilak kindapmon yipgit. Gen unun yan, YESU NASARET AMIN, JUDA AMIN DAKON KILA AMIN MADEPNI 20 Unun kosiri kapbi mandawit. Ibru gen, ae Rom gen, ae Grik genon da kisi mandawit. Yesu anakgit miktim tim unun kokup pap da kapmatjok tagit, do Juda amin morapmi da gen unun manjiwit. 21 Juda amin dakon mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da Pailat yan iyiwit, “ ‘Juda amin dakon kila amin madepni’ yan dima mandaki. Gen yan mandaki: ‘On amin da yagit, Nak Juda amin dakon kila amin madepni.’ ”

22 Yanba Pailat da yagit, “Yum koni. Gen kili mandat unun dagin tosak.”

23 Emat amin da Yesu tilak kindapmon anagek imalni timikgwit. Timigek kokwin 4 kabi anakwa kalon kalon da imalni kalon kalon timikgwit. Ae paba pigik dubakni kisi abidawit. Paba pigikni sanbekni unun mini imal diwat kaloni nan bupbi kawit. 24 Yan kanek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Dima pudonen. Namin da abidosak yan do satu wasok anen.” Yan yanek yan gin aba Pin kop da papiakon gen kinda tosoq unun bami ton agit. Gen unun yan:

“Imalno kokwinigek timikgwit, ae namin da paba pigikno abidosak yan do satu wasok awit.”
Do emat amin da yan awit.

25 Yesu dakon meni, ae meni dakon padige, ae Maria unun Klopas dakon minatni, ae Maria Makdala kokup papmon nani, unun minat kabi da Yesu dakon tilak kindap da kapmatjok akgwit. 26 Yesu da meni gat ae pandet but dasi galak tan imgut unun kapmatjok akbal pindagek meni yan iyigit, “Minat, on gak dakon monjigo.” 27 Ae pandet unun yan iyigit, “On gak dakon menjo.” Unun bisapmon da wasanek pandet unun da Maria anki yutnikon kila agit.

Yesu kimakgit

(Mt 27.45-56 ae Mk 15.33-41 ae Lk 23.44-49)

28 Yesu pi morapni kili unun mudosok yan nandanek, ae Pin kop da papiakon gen kinda tosoq unun bami ton asak dosi nandanek yan yagit, “Tekno bap tosoq.” Gen unun yanakwan 29 wain kinam kinda kapmatjok tagit. Do yo kinda gugidan

yombem abıdan wainon sibıñba tugañban, isop kindap dakon kilıñikon walik yıpba Yesu da dulumon wigigit. ³⁰ Wikwan Yesu da wain nanek yan yagit, “Kili unun mudosok.” Yan yanek busunı tadık piñek wupni yıpban kigit.

Emat amin kindada Yesu dakon gekgegi sugagit

³¹ Kili Sabat bisap dakon yo panıtagap ak gildat agit. Unun Sabat unun bisap madepsi kindada, do Juda amin da tilak kindapmon bumjot dima toni do nandawit. Yan nandawit do amin tilak kindapmon akgwit dakon kandapni dapman jokgal do Pailat iyıwit. Yan aba tepmi kimakba bumjotni panıñba yanon da yawit. ³² Yanba emat amin da kiñ amin bamot Yesu gat dapgwit dakon kandapni dapman jokgalgwit. ³³ Mani Yesukon abıñ kanba kili kimakgit kawit, do kandapni dima anak jokgalgwit. ³⁴ Mani emat amin kindada Yesu dakon gekgegi gwawia nan sugagit. Suganban unudon gin pakbi yawiyo da pakgwit. ³⁵ Yo unun si kagit amin unun da iyı unun dakon yan tenıenok asak. Ae iyı bamisi yosot yan nandısak, do jıyo kisi nandanı gadat ani yan do gen unun yan tenıenosok. ³⁶ Yo unun aba Piñkop da papiakon gen kindada tosok unun bami tonı agit. Gen unun yan:

“Kıdatni kindada dima anak jokgaldan.”

³⁷ Ae Piñkop dakon gen kindada gat yan tosok:

“Amin da gıptimi sugawit unun kokdan.”

Yesu dakon bumjotni kimakbi tamo kalugi kindakon yipgwit

(Mt 27.57-61 ae Mk 15.42-47 ae Lk 23.50-56)

³⁸ Kili don Josep Arimatea kokupmon nani da kin Yesu dakon bumjotni Pailat da nandan iban ankisak do iyigit. (Josep unun Yesu dakon panjetni kinda. Mani Juda amin dakon kila amin do pasalek Yesu do nandan gadatni si ankisibigit.) Pailat da nandan iban Josep da kin Yesu dakon bumjotni ankgit. ³⁹ Ae Nikodemus kalip Yesu kalbi kin kagit ununyo kisi unun bisapmon gin apgut. Unun yo kibani ton tagisi di timik panapgut. Unun kindap bamori dakon gawoni ban iktagilek wasawit. Yo kibani tagisi unun dakon jigini unun 30 kilo da arip. ⁴⁰ Josep gat Nikodemus gat da Yesu dakon bumjotni abidanek yo kibani tagisi unun tagal imgumal. Yan anek imal tagisi ban gwilikgimal. Unun Juda amin da anpagon amin kimakbi do yan an. ⁴¹ Yesu tilak kindapmon anakgwit da kapmatjok pi kinda tagit. Unun pigagagwan kimakbi tamo kalugi kinda tagit. Unun tamokon bumjot kinda dima yipbi. ⁴² Unun Juda amin da Sabat bisap dakon yo panthagap ak bisap, ae kimakbi tamo unun kapmatjok tagit, do amin bamot Yesu dakon bumjotni anki unungwan yipgumal.

20

Yesu kimoron da pidagit

(Mt 28.1-8 ae Mk 16.1-8 ae Lk 24.1-12)

¹ Sonda wisa dagokdo pilin tuk tanakwan gin Maria Makdala kokupmon nani kimakbi tamokon

apgut. Abiŋ kaŋban kimakbi tamo dakon yoma sopgwit dakon tip kili aŋtobilba kigit kagit. ² Yan kaŋek timtim yanek kiŋ Saimon Pita gat ae Yesu da paŋdetni kinda but dasi galak taŋ imgut uŋun bamot yan yoyigit, “Amin Tagi kimakbi tamokon naŋ aŋabigeŋ. Aŋki dukwan yipmaŋ uŋun dima nandamaŋ.”

³ Yanban Pita gat ae paŋdet kinda uŋun gat kimakbi tamokon kigimal. ⁴ Amin bamot kisi timtim yanek kigimal, mani paŋdet kinda uŋun da Pita yapmaŋek uŋun da kalip kimakbi tamokon kiŋ altagit. ⁵ Kiŋ pagadaŋek kimakbi tamogwan wusigit. Wusiŋek imal tagisi Yesu dakon bumjotni wangwit uŋun taŋba pindakgit. Mani dima wigigit. ⁶ Saimon Pita uŋun da buŋon abiŋek uŋun kimakbi tamogwan wigigit. Wigek imal taŋba pindakgit. ⁷ Ae imal kinda kagit uŋun Yesu da busuŋon wabi. Imal uŋun imal diwari gat dima tawit. Uŋun gironikbi da iyindage taŋban kagit. ⁸ Ae paŋdet uŋun kinda mibiltok kimakbi tamokon kigit uŋun kisi wigigit. Wigi pindagek nandaŋ gadat agit. ⁹ Uŋun bisapmon Pin kop da papiakon Yesu kimoron da ae pidokdisak dakon gen tosok uŋun do dima nandaba pisagit. ¹⁰ Yo uŋun pindagek paŋdet bamot tobil kokupmon kigimal.

*Maria Makdala kokupmon nani da Yesu kagit
(Mt 28.9-10 ae Mk 16.9-11)*

¹¹ Maria kimakbi tamo da wanŋa agek kunam takgit. Kunam tagek tagek pagadaŋek kimakbi tamogwan wisigit. ¹² Wisisŋek aŋelo bamori imalni kwakwagi pindakgit. Uŋun aŋelo bamot Yesu

dakon bumjotni da tagit unjudon yikgimal. Kında busunı da tagiron yikgit, anjakwan kında kandapni da tagiron yikgit. ¹³ Maria yan iyigimal, “Minat gak kunam nido takdal?”

Yanbal yan yoyigit, “Amin Tagino abidan anki dukwan yipman unun dima nandisat.” ¹⁴ Yan yanek tobil Yesu akban kagit. Mani Maria da unun Yesu yan dima kanban pisagit.

¹⁵ Kili Yesu da yan iyigit, “Minat gak nido takdal? Gak namin nan wisal?”

Maria da pikaga unun dakon pi monji kında yan nandanek yan iyigit, “Amin tagi, gak da bumjot ankil kan, dukwan yipmal nayinbi kin abidan anjopben.”

¹⁶ Yanban Yesu da yagit, “Maria!”

Yanban Maria da tobil Ibru genon da yan iyigit, “Rabonai.” (Rabonai unun dakon mibili unun Yoyindet.)

¹⁷ Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak Datnokon dima wigit, do nak dima abidoki. Kin notno kabi yan yoyiki, ‘Nak Datno ae ji dakon Datji unjudon wigiken. Pinkopno ae ji dakon Pinkopji unjudon wigiken.’”

¹⁸ Iyiban Maria Makdala kokupmon nani da kin panjet kabi yan yoyigit, “Amin Tagi nak da kili kat.” Yan yoyinjek Yesu da gen iyigit unun yoyigit.

Panjetni da Yesu kawit

(Mt 28.16-20 ae Mk 16.14-18 ae Lk 24.36-49)

¹⁹ Sonda pilin kaga panjetni Juda amin dakon kila amin do pasalek yut kindakon muwugek yoma benjan anek yikgwit. Yigakwa Yesu da

abiŋ bikbik nikon agek yaŋ yoyigit, “Butji yawori tosak.” ²⁰ Yaŋ yaŋek kisit bamotni ae gekgekniyo yolŋban paŋdetni Amin Tagini kaŋek but galak madepsi nandawit.

²¹ Aeni Yesu da yaŋ yoyigit, “Butji yawori tosak. Dat da nak yabekgit, yaŋ giŋ nak da ji yabekdat.”

²² Yaŋ yaŋek miŋani piŋonban paŋdetnikon kiŋakwan yaŋ yagit, “Ji Telagi Wup abidoni. ²³ Ji amin dakon yokwini yopmaŋ yomni kaŋ, diwarini pasil yomdaŋ, ae dima yopmaŋ yomni kaŋ, diwarini taŋ yomdaŋ.”

Tomas da Yesu kagit

²⁴ Paŋdetni diwari Yesu kawit bisapmon kind a unun notni gat dima egipgwit, mani unun Tomas (ae mani kind a Yayat). ²⁵ Paŋdet diwari da Tomas yaŋ iyiwit, “Nin Amin Taginin kamaŋ!”

Yaŋ iyinba Tomas da yoyigit, “Kisirikon biriŋ tamo dima pindagek witjiken, ae gekgekikon wuda gwaljik dima witjiken kaŋ, ji da gen nayaŋ unun do nandabo bami dima asak.”

²⁶ Gildat 7 kabi mudanakwa paŋdet kabi ae notni Tomas gat kisi yutnon muwugek yoma benŋan awit. Mani Yesu abiŋ bikbik nikon altaŋban kawit. Altaŋek yaŋ yoyigit, “Butji yawori tosak.”

²⁷ Yaŋ yoyiŋek Tomas yaŋ iyigit, “Gak abiŋ kisitno witjinek pindat. Anek kisitgo awiŋ gekgeknonon witjiki. Gak but bamot dima anek nandaŋ gadaŋ nabi.”

²⁸ Yaŋban Tomas da yaŋ iyigit, “Amin Tagino ae Piŋkopno.”

²⁹ Yan yanban Yesu da iyigit, “Gak kili nandal, do nandan gadan namisal. Amin nak dima nandanek nandan gadan naman, unun amin kisik kisik tagi ani.”

On papia dakon mibilisi

³⁰ Yesu da wasok tapmimi ton diwari morapmisi anakwan pan-detni da pindakgwit, unun on papi-akon dima mandabi. ³¹ Mani papia on yan do mandabi. Ji da Yesu unun Kristo yansi nandan gadan imni. Ae Yesu unun Pin-kop dakon Monjisi yan nandan gadan iminakwa, unun da manon egip egip abidoni, mibili yan do papia on mandabi.

Yesu aeni pan-det kabinikon altan yomgut

(Kilapmi 21)

21

Yesu pan-detni diwari do altan yomgut

¹ Don aeni Yesu da pan-detni Galili Pakbi Idap ilenikon egakwa altan yomgut. Altan yomgut dakon gen unun yan. ² Saimon Pita, ae Tomas (Yayat yan iyiwit), ae Nataniel (Galili miktim, Kana kokupmon nani kindi), ae Sebedi dakon monji bamot gat, ae Yesu dakon pan-detni bamori gat kisi egipgwit. ³ Saimon Pita da notni yan yoyigit, “Nak tap kilap ilit do kisat.”

Yanban yawit, “Nin kisin kinen.” Yan yanek boron wigek kiwit. Mani unun kalbi tap kilap kindi dima ilikgwit.

⁴ Wisa dagokdosi gildat dima wiŋakwan Yesu unjun pakbi idap ilenikon akban kawit, mani unjun Yesu yan dima kaŋba pisagit. ⁵ Anakwa Yesu da yan yoyigit, “Not kabi, ji tap kilap di ilan?”

Yanban yawit, “Dima.”

⁶ Yanba yan yagit, “Ji yikji bot amin tet do maba kwan tap kilap di ilitni.” Yan yanban yikni maba pikwan tap kilap morapmisi pigi tugaŋba yik ilik awik do antidok awit.

⁷ Yan anakwa paŋdet Yesu da galak taŋ imgut unjun da Pita yan iyigit, “Unjun Amin Tagi mani!” Saimon Pita unjun pi do anek ilikba pigik kadimni kili ilik yipgut. Do notni da “Unjun Amin Tagi mani!” yan yanban nandaŋek ilikba pigik kadimni ae paŋek pakbigwan paŋ magit. ⁸ Maŋek ilenikon kinjakwan notni boron da buŋon yolgwit. Yolek yikni tap kilap tugaŋbi walimbil ilik anaŋ kiwit, nido bot unjun pakbi dubagikon dima tagit, 100 mita unjun da tilagon gin tagit. ⁹ Kin ilenikon wigek yan pindakgwit: kindap kinda sogit da patderikon tap kilap kinda tagit, ae bretyo kisi taŋba pindakgwit.

¹⁰ Pindagakwa Yesu da yan yoyigit, “Ji abisok tap kilap ilan di paŋapgut.”

¹¹ Yanban Saimon Pita da boron wigek tap kilap yik ilikban ilenikon wigigit. Yigon tap kilap madep madep 153 yan da pigi tugawit, mani yik unjun dima dagagit. ¹² Yesu da yan yoyigit, “Ji abin jap nabit.” Unjun Amin Tagini yan kili nandaŋ mudawit, do gen unjun yanban paŋdetni si pasalek kinda da “Gak namın?” yan dima iyiwit. ¹³ Anakwa

Yesu kindapmon kinjek bret ae tap kilap timigek panđetni do yomgut. ¹⁴ Yesu kimoron da pidañ panđet kabınikon on altañ yomgut unun da aban kosiri kapbi agit.

Yesu da Pita yañ iyigit, “Gak sipsipno kila abi”

¹⁵ Jap nañ mudaneñ Yesu da Saimon Pita yañ iyigit, “Saimon, Jon dakon monji, gak nak do but dasi galak tañ namıñ kimagek on amin kabı da but dasi galak tañ namañ unun yapmañdal, ma?”

Yañban Pita da yagit, “Asi, Amin Tagi, gaga nandisal. Nak but dasi galak tañ gamısat.”

Yañban Yesu da iyigit, “Sipsip monıñ kabıno upmokgi.”

¹⁶ Ae kosiri kind a gat yañ iyigit, “Saimon, Jon dakon monji, gak nak do but dasi galak tañ namısal, bo dıma?”

Yañban Pita da yagit, “Asi, Amin Tagi, gaga nandisal. Nak but dasi galak tañ gamısat.”

Yañban Yesu da iyigit, “Sipsipno kila abi.”

¹⁷ Ae Yesu da iyañban kosiri kapbi anakwan aeni yañ iyigit, “Saimon, Jon dakon monji. Gak but dasi galak tañ namısal?” Pita unun Yesu da kosiri kapbi “Gak but dasi galak tañ namısal?” yañ iyigit, do burı jik tagit.

Yañ nandaneñ Yesu yañ iyigit, “Amin Tagi, yo morap unun nandañ mudosol. Nak but dasi galak tañ gamısat, gaga nandisal.”

Yañban Yesu da yañ iyigit, “Gak sipsipno upmokgi. ¹⁸ Asisi gayısat, gak monji gımonı egıpgul bısapmon ilikba pigikgo paneñ kokup dukwan kık do nandagıl unudon kin kin agil. Mani

amin pelanj aki bisapmon, kisitgo anenagaki amin njwakjwari da ilikba pigikgo pan gaminjek gak ananj kosit dima kik do nandaki unun nan anjikdan.”
 19 Yesu gen on Pita kosit nianjon da kimagek Pinjkop man madep imjak unun do yagit. Yan yanjek iyigit, “Nak nolgi.”

Yesu da pandet kinda si galak tan imgut, unun dakon gen

20 Pita da tobil pandet kinda Yesu da but dasi galak tan imgut unun kagit. Unun bujon yol panpan agut. (Unun amin jap nawit bisapmon Yesu dakon pibit da kapmatjok busunji unudonjok yipmanjek Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, namin da gak uwal da kisiron gepjak?”) 21 Pita da unun amin kanjek Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, ae on amin iwa?”

22 Yanban Yesu da yan iyigit, “Egakwan gin nak aeno tobil apben do nandaken bo dima, unun nak dakon yo. Gak nak nol.” 23 Yan yanban binap gen kinda panmuwukbi kabikon kin iren tagit. Gen unun yan: “Unun pandet dima kimotdisak.” Mani Yesu da pandet unun dima kimotjak yan dima yagit. “Egakwan gin nak aeno tobil apben do nandaken bo dima, unun nak dakon yo”, unun gin yagit.

24 Unun pandet da unun yo morap dakon yan tenjenok anek gen unun mandagit. Nin nandaman, gen unun yan tenjenosok unun bamisi. 25 Yesu da yo diwari morapmisi gat agit. Yo morap agit kisi morap papiakon mandanen kan, miktimon papia unun da toni dakon tamo aripmi dima bo toni.

21:19: Mt 16.24-25; 2Pi 1.14
 19.35

21:20: Jn 13.23-25

21:24: Jn

21:25: Jn 20.30

PIN^KOP GEN
The New Testament and Psalms in the Yopno Language
of Papua New Guinea
Nupela Testamen na Buk Song long tokples Yopno long
Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yopno

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

b683ce50-d820-5bfc-8471-d8ee080be106